

De MeesterZ

3

2002/2003

Redactioneel

Eigenlijk had ik niet verwacht ooit een redactioneel voor het clubblad te schrijven. Mijn voorwaarde dat Jan v.d.Westelaken dan ook zitting diende te nemen in de redactie leek mij een hele veilige; na zo'n beetje alle functies binnen UVS te hebben doorlopen zou Jan zich geheel op het schaken gaan storten zonder zich verder nog met de randverschijnselen bezig te houden. Soms heb ik ergens het idee dat ik er ingeluisd ben.

Dit idee kan ondertussen best wederzijds zijn. Haal nooit iemand in je ploeg die net voor de eerste keer vader is geworden. Schone voornemens gaan één voor één in rook op. Iemand die dit proces al een keer ondergaan heeft, weet beter. Het leven komt zo'n beetje stil te liggen en alle aandacht wordt opgeslurpt door partner en kind. Jan weet dit inmiddels ook (ik ben maar gestopt met het beloven van beterschap).

Maar hier ligt hij dan toch. De tweede MeesterZ onder leiding van de nieuwe redactie.

Het vorige nummer kreeg jubelende kritieken. Ruim drie maanden later is hij nog te vinden in de verschillende toiletruimtes. Ook in de OSBOde werd (eindelijk weer) rijkelijk geciteerd uit de laatste MeesterZ. Maar teren op het verleden heeft nog nooit iemand verder gebracht; wat brengt de huidige MeesterZ?

Zou Rob Bisschops weer een bijdrage leveren (don't push it)? Hoe is het met de zegetocht van het eerste? Is het verslag van de interne competitie weer korter dan de vorige keer (zwijgen is ook een kunst; alleen niet in de MeesterZ)? Welke datum moet er gereserveerd worden voor de schaaknacht? Op al deze vragen en meer krijgt u in dit nummer weer antwoord. Meer? Inderdaad, in deze MeesterZ niet alleen bijdragen uit ons eigen schrijversbestand, maar ook van een landelijk bekend schrijver annex schaker (of andersom).....

Namens de nieuwe redactie,
Stefàn

Van de Voorzitter

Zijn de leden van UVS er al overheen dat in het laatste clubblad geen ‘Van de voorzitter’ stond? Het anker van de MeesterZ?! Waar nu te beginnen met lezen? Ik zal het uitleggen. Na beraad met de redactie zijn we tot de conclusie gekomen dat de ‘van de voorzitter’ alleen nog geschreven wordt als de voorzitter ook iets te melden heeft! Dat zou dus een rustig jaar voor me worden, dacht ik.....maar helaas.

Ik heb mij de afgelopen maanden beraden over de taken van een voorzitter. Wat kan en moet hij? De redactie heeft mij verteld dat een oud-voorzitter (K.F.) hierover ook ooit heeft nagedacht en zich zelfs heeft uitgesproken. Natuurlijk leven we nu in een ander tijdperk met andere modernismen, maar het kwam er op neer dat “de boel bij elkaar houden” een belangrijke kerntaak is.

Als voorzitter van een schaakvereniging moet dat weinig moeite kosten. De leden zijn tenslotte niet verstandelijk gehandicapt en met het besef van normen en waarden zit het ook wel goed. En opeens vinden er achter elkaar een aantal gebeurtenissen plaats in externe wedstrijden waar het bestuur in moet grijpen.

Hoe kan het bestuur dit oplossen? Je kunt wel vragen aan leden om op een externe wedstrijdavond de mobiele telefoon uit te zetten, maar kun je dit ook opleggen? Hoe erg is het eigenlijk als een telefoon een keer af gaat? Normaal hoor je hier niets meer van, maar helaas was de tegenstander van die avond nou net bestuurslid van de OSBO (niet Huub Blom). Ruim een maand later (het zat hem duidelijk dwars) werd ik er door hem op aangesproken. Helaas moest ik mij toen ook verdedigen tegen het feit dat niet alle teams van UVS het huidige seizoen handelen naar het externe OSBO-reglement. Een partij die achteraf wordt gespeeld (mag alleen vooraf!), een team dat op het laatste moment een wedstrijd wil verschuiven of zelfs wil opgeven vanwege de afmelding van een aantal teamleden, het zijn niet de fraaiste handelingen uit de UVS-geschiedenis.

Ik ben er een voorstander van dat personen zelf beslissingen nemen en niet voor ieder probleem naar het bestuur stappen. Gezond verstand genoeg binnen onze club. Maar ik beweer niet dat men nooit het bestuur aan moet spreken als er problemen zijn met bijvoorbeeld het voldoende spelers vinden voor een teamwedstrijd (zoals is gebeurd). Ik heb niet het gevoel dat het bestuur niet aanspreekbaar is, maar als dat anders ervaren wordt, hoor ik dat graag.

Ik had het over de mogelijkheden die het bestuur ter beschikking staan (anders dan communiceren). Soms is een team- of extern wedstrijdleider te laat met het insturen van een wedstrijdformulier (in OSBO- of KNSB verband). Je krijgt als club hiervoor een boete. Kun, mag of moet je dit verhalen op desbetreffende persoon of betaalt de club? Dit geldt natuurlijk ook voor boetes met betrekking tot het uitstellen van wedstrijden.

Dit lijken wat sombere bespiegelingen. Richting de OSBO is inmiddels alles weer glad gestreken en zijn de goede verhoudingen herstelt (ook ten koste van wat euro's).

Ik hoop dat deze ‘Van de voorzitter’ voldoende is om iedereen in te laten zien dat bij het lid zijn van een schaakvereniging ook verantwoordelijkheden horen.

Het is weer tijd voor de periodieke toelichting op de berekening van de ratings op de interne en externe ranglijst, omdat menigeen na verloop van tijd vergeet hoe het ook alweer in elkaar zat. Na lezing van het onderstaande is het uiteraard weer glashelder. (red.)

Berekening ratingpunten en weerstandscorrecties

A: Interne ranglijst:

Uitgangspunt: de **startratings** (interne ratinglijst) van de betreffende periode
(= eindratings van de voorafgaande periode)

Prestatiewaardering van interne wedstrijden op de interne ratinglijst:

- winst = + 15 punten
- verlies = - 15 punten
- remise = 0 punten
- correctie = zie correctietabel **Intern**

B. Externe ranglijst (UNIVERSELO)

B.1. Externe partijen

Uitgangspunt: de **startratings** (externe ratinglijst) van de betreffende periode (= de eindratings van de voorafgaande periode).

Prestatiewaardering van externe wedstrijden op de universelo:

- winst = + 20 punten
- verlies = - 20 punten
- remise = 0 punten
- correctie = zie correctietabel **Extern.ex**; Voor de tegenstanders worden de feitelijke ratings gehanteerd zoals die gepubliceerd zijn op de KNSB-ratinglijst.

B.2 Interne partijen:

Interne partijen hebben ook invloed op de berekening van de Universelo!

Uitgangspunt: de startratings (interne ratinglijst) van de betreffende periode.

Prestatiewaardering van de interne op de universelo:

- winst = + 10 punten
- verlies = - 10 punten
- remise = 0 punten
- correctie = zie correctietabel **Extern.in**

De berekening van de interne rating

Een nadere uitleg. Voor het gemak houden we ons aan de systematiek van de interne competitie. In dit artikel worden de ratings zoals die op de interne ratinglijst staan vergeleken.

Zie het bijgaande voorbeeld.

CORRECTIETABELLEN

INTERN

EXTERN.EX

EXTERN.IN

Verschil	Pnt	Verschil	Pnt	Verschil	Pnt
0 ... 11	0	0... 8	0	0 ... 17	0
12 ... 35	1	9... 26	1	18 ... 53	1
36 ... 59	2	27... 44	2	54 ... 89	2
60 ... 83	3	45... 62	3	90 ... 125	3
84 ... 107	4	63... 80	4	126... 161	4
108 ... 131	5	81... 98	5	162 ... 197	5
132 ... 155	6	99... 116	6	198... 233	6
156 ... 179	7	117.. 134	7	234... 299	7
180 ... 203	8	135.. 152	8	300 ... 371	8
204 ... 227	9	153.. 170	9	372... 443	9
228 ... 251	10	171.. 188	10	444..	10
252 ... 311	11	189.. 206	11		
312 ... 359	12	207.. 224	12		
360 ... 407	13	225.. 245	13		
408 ... 455	14	246.. 281	14		
456 ...	15	282.. 317	15		
		318.. 353	16		
		354.. 389	17		
		390.. 425	18		
		426.. 461	19		
		462..	20		

De berekening van de externe (universelo) is gecompliceerder, maar de basis volgt de opzet van de wijze waarop de interne rating tot stand komt.

Bij de berekening van de externe moet men rekening houden met de KNSB-rating van de externe tegenstander. De afleiding van de Universelo-berekening kan men vinden aan de hand van de uitgangspunten en regels van de "Berekening van de ratings en weerstandcorrecties".

Bij de interne competitie vergelijkt men onderling de interne ratings aan het begin van een periode. De berekening van de interne rating verloopt volgens een autonoom procédé.

De basis is de winst en verliesregeling en de correctie- zoals dat staat vermeld in artikel 11 van het competiereglement:

Elke uitslag levert een waardering op die wordt doorberekend in de ranglijst. De waardering bestaat uit een (a) prestatiewaardering en een (b) weerstandscorrectie.

prestatiewaardering:

- winst = + 15 punten
- verlies = - 15 punten
- remise = 0 punten

weerstandscorrectie:

*Op basis van de startratings aan het begin van een competitieperiode wordt een, op hele ratingpunten afgeronde, correctie toegepast voor het ratingverschil (= *) van:*

- Voor de eerste 240 punten verschil: */24;
- Voor de tweede 240 punten verschil: */48;
- 15 punten, indien het verschil groter is dan 480 punten (15 is het maximum).
- De weerstandscorrectie wordt opgeteld bij de prestatiewaardering van de laagstgeplaatste speler en afgetrokken van de prestatiewaardering van de hoogstgeplaatste speler.

VOORBEELD

Neem als voorbeeld deze regel uit de interne ranglijst, zoals die afgedrukt staat in het clubblad of op het prikbord wordt opgehangen. Hoe is die ontstaan?

	Klas	Rating	Strt1	+/-
25) Cuperus	B	1701	1687	14

Hier staan de resultaten van de interne competitie na 5 wedstrijden. Hoe zijn die berekend? Neem het voorbeeld van Piet Cuperus:

In één periode heeft deze speler 14 punten in 4 wedstrijden gehaald. Dat is het saldoresultaat. De speler heeft 2 keer gewonnen en 2 keer verloren. En een reglementaire winst geboekt. Op grond van de winst en verlies regel krijgt hij dus +30 –30 dat is 0 punten. (Iemand kan bijvoorbeeld 5 wedstrijden gespeeld hebben en toch zijn er maar 4 wedstrijden meegerekend bij de ratingbepaling.

Zo'n reglementaire winst wordt wel in de roosterpunten (ook bij de weerstandspunten) meegeteld, maar niet doorberekend in de ratinglijst. De winst is immers niet door krachtsverschil ontstaan.)

Het saldoresultaat van 14 punten in deze periode heeft hij gekregen op grond van de weerstandspunten. Dat wil zeggen: de speler heeft meer wedstrijden van sterkere spelers gewonnen en/of remise gehouden en omgekeerd minder van zwakkere spelers verloren.

Berekening van de weerstandscorrectie:

Aan de hand van onderstaand voorbeeld kunnen die 14 punten als volgt worden verklaard.

Cuperus heeft volgens het rooster gespeeld tegen Verstegen, Rozenberg, Hofman en de Kruyf.

Cuperus heeft in het begin van de periode een startrating van 1687. De namen van zijn tegenstanders in deze periode en de startrating van de tegenstanders staan op de interne ratinglijst vermeld. Het verloop van een periode gaat dan, schematisch weergegeven, als volgt:

Correctiepunten

<u>Startrating</u>	<u>* verschil met Cuperus</u>	<u>correctie</u>	<u>afgerond</u>
Hofman	1857 - 170	170/24=7,08	7
Verstegen	1862 - 175	175/24=7,29	7
Rozenberg	1665 - 22	22/24 =0,92	1
De kruyf	1719 - 32	32/24 =1,33	1

Ratingpunten plus correctiepunten:

Cuperus –Hofman	0-1	-15	+7	- 8	
Cuperus –Verstegen		1-0	+15	+7	+22
Cuperus –Rozenberg		1-0	+15	-1	+14
Cuperus –de Kruyf		0-1	-15	+1	-14
Totaal aantal punten					+14

IW Frans Nijenhuis

Nijmegen moordstad

Soms is een killersmentaliteit nodig

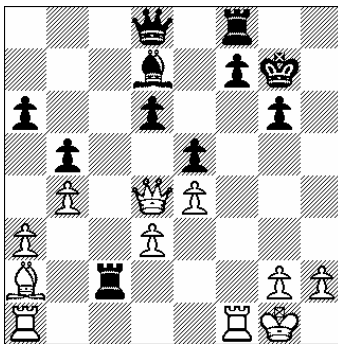
Nijmegen werd de laatste maanden opgeschrikt door een aantal stevige moorden. Je mag wel stellen, dat Nijmegen weer meetelt : de allure(?) van een grote stad. Persoonlijk heb ik niets met moord, haat, nijd en oorlog: je kunt er beter niet mee te maken hebben. Daarom vind ik het schaakspel een prachtige uitkomst. Je kunt er klappen uitdelen en zelfs moorden en oorlogje spelen op zeer verantwoorde wijze, zonder echt iemand kwaad te doen (Hoewel?).

Om te doden moet je een *killersmentaliteit* hebben. Zoals bij het voetballen: een speler komt van achteren, passeert 5 spelers op briljante wijze, komt voor het doel en schiet dan over! Dat is dus verspilde energie. *Hij heeft geen killersmentaliteit*, zegt men dan. Datzelfde heb je bij het schaken. Ieder kent de verliezer, die jammerend zegt, dat hij *gewonnen stond*. Een *killersmentaliteit* heb je nodig, als je op het juiste moment op de juiste wijze de partij moet afmaken. Dat moet dan ook binnen redelijke tijd kunnen gebeuren, want hoe vaak gaat een speler in een gewonnen stand niet *huilend* door de vlag?!

Het snelle toeslaan met een indrukwekkende zettenreeks heeft iets spectaculairs en het kan zelfs artistiek zijn. Er is niet altijd gelegenheid voor, soms moet je met geduld de winst binnenhalen in een lange saaie partij, maar als de kans er is, moet je die ook grijpen: dat is de juiste killersmentaliteit! Zoals onlangs werd getoond door **Bram vd Berg** in een partij tegen mij. Ik werd doeltreffend aangepakt, razendsnel verpletterd, terwijl ik dacht een “plusremise” te hebben! Ik was verbijsterd. U treft dit aan op diagram 1.

Elk van de nu volgende diagrammen is een demonstratie van killersmentaliteit. Test uw eigen killerinstinct. De oplossing vindt u aan het einde van het artikel.

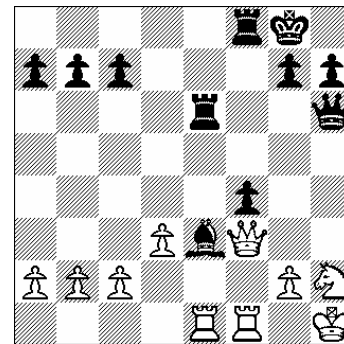
Diagram 1
Wit speelt Dd6x

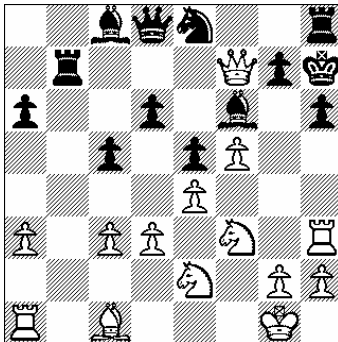
Zie diagram 1 :
Wit speelt Dd6x en dreigt nog een pion (a6 of e5) te veroveren. Hoe straft zwart de pionnenroof af na Dd6x?

Zie diagram 2 :
Ook hier vergrijpt wit zich aan een pion (Db7x) en ook hierna volgt een afstraffing. Welke ?

Diagram 2
Wit speelt Db7x

Zwart: Bram vd Berg

Zie diagram 3 :
Een oude externe partij (Lelystad). De Dame staat in, maar ik (met wit) won gemakkelijk. Ziet u het ?

Zie diagram 4 :
Hier sta ik met wit hopeloos verloren tegen Lucretia Rodas. Zwart heeft een ontwikkelings-voorsprong, die winst zou moeten

Wit: Thei van Laanen

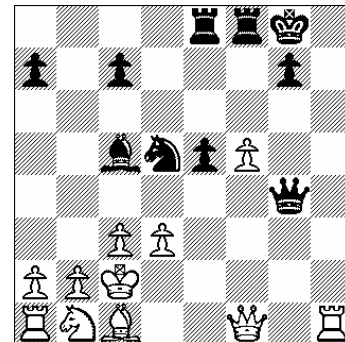

Diagram 4

brengen. Reeds dreigt Tf5x met gevaarlijke aanval. Wit (aan zet) wint toch nog! Hoe kan dat?

De killersmentaliteit kan zich ook uiten in verliesposities: de kat in nood, die toch nog een uitweg weet te vinden. De partij tegen Lucretia Rodas (diagram 4) was daar een duidelijk voorbeeld van. Wat dat betreft is het schaakspel wonderbaarlijk. Winst of verlies staan soms erg dicht bij elkaar. Je hoeft maar 1 of 2 zetten iets minder goed te spelen: als je tegenstander daar goed op reageert, dan gaat het mis met je. Ook al voel je dat je in vorm bent en sta je er voortreffelijk voor: je kunt (als je een moment van slordigheid hebt) jammerlijk ten onder gaan, terwijl je in topvorm was. De verliezende partij met de juiste killersmentaliteit zal loeren op elke kans, terwijl de “winnaar” achterover geleund lachend denkt te kunnen winnen. Zijn aandacht verslapt. Juist dan is het interessant om door te spelen en te loeren op een (soms geniale) uitweg. Ook dat is *killersmentaliteit*.

Uitslagen diagramproblemen:

Eigenlijk zijn de oplossingen simpel, maar je moet het wel even zien!

Diagram 1

Na Dd6x slaat zwart onmiddellijk toe: Tc2 x g2 + !!

Als Wit de toren pakt, verliest hij zijn Dame (Lh3+ !). Ik was echt verbijsterd !

Dit was totaal onverwacht. Eigenlijk was de beste voortzetting Kg2x ,Lh3+ en Kh3x dan had Wit voor de Dame tenminste nog Toren + Loper en enig tegenspel.

Geschrokken speelde ik echter Kh1, waarna zwart Th2x+ speelde. Nu was mat onontkoombaar Dg5, Lg4 en Th8 brengen de witte koning geforceerd in een matnet! De gedachte dat ik kon winnen door onnadenkend pionnen te pakken werd afgestraft.

Diagram 2

Ook Thei was te hebberig en dacht met pionnen pakken vooruitgang te boeken. In plaats daarvan stond hij na twee zetten mat. Dh2x en Th6 + mat. De Dame op b7 stond voor de verdediging buitenspel.

Diagram 3

Diagram 3 is een grapje voor de beginner. Mat in één ! Th6x mat (Wat een schande voor van Rijnsoever uit Lelystad !)

Diagram 4

Wit speelt in diagram 4 met zijn toren: **Th8!!** Mevr. Rodas trok een gezicht van “*als je mij zomaar torens geeft , wordt het wel erg gemakkelijk*”. Zonder nadenken speelde ze Kh8x.

Als ze Kf7 gespeeld zou hebben, zou Wit het behoorlijk moeilijk gehad hebben. Th8 was blijkbaar zo hypnotiserend, dat hij vrijwel onmiddellijk gepakt moest worden!

1.Th8+ , Kh8x 2.Dh1+ , Kg8 3. Dd5x+ , Tf7 4.Dc5x . Hoewel de strijd nog 25 zetten duurde

(Lucretia bood nog flinke weerstand) won wit uiteindelijk na een spannende knokpartij.

Zo zie je maar, ook in verliesstand kun je iets leuks proberen. Th8 was een moordzet en blijkbaar schrik je zo erg daarvan, dat Kf7 over het hoofd gezien wordt.

Klaus Wüstefeld

UVS 1 neemt de koppositie

In het vorige clubblad meldde ik u dat UVS 1 zijn eerste verlies in de KNSB-competitie derde klasse H had moeten incasseren, naar goed UVS 1-gebruik tegen de hekkensluis die daarvoor noch daarna verdere matchpunten heeft weten te bemachtigen. Door dit verlies liet het eerste zich geenszins ontmoedigen, want daarna hebben wij tegen sterke teams twee overwinningen en een gelijkspel behaald, waardoor wij nu zowaar aan kop staan, 1 matchpunt en een ½ bordpunt vóór de nummer twee. Ik ga al die wedstrijden niet voor u beschrijven, want het is mij inmiddels bijna gelukt ze te verdringen want zelf verlies ik bijna alles. (De mannen in vorm zijn dit jaar Maarten van Rooij, Rob Bisschops, Jan Spoorenberg en onze nieuwe aanwinst Erik van de Plassche.) Helemaal niets beschrijven? Nou vooruit, de laatste wedstrijd dan tegen GESS, een club ergens richting Zuid-Europa, die we met 5 ½ – 2 ½ wonnen waardoor de koppositie werd genomen.

Het zag er eigenlijk vanaf het begin al goed uit (we beginnen zelfvertrouwen te krijgen), behalve bij mijzelf, aangezien ik in de opening pardoos een volle kwaliteit weggaf. Jan kreeg een soort zelfmoordopening tegen en stond na een kleine acht zetten al wel gewonnen. Erik kwam een tikje beter uit zijn geliefde Pirc te voorschijn, Kees van de Veer had een hyperscherpe Slavische schijnoffervariant die er goed uitzag, Rob zat zoals gewoonlijk in diep gepeins verzonken voor een strategische stelling, Thomas stond lekker en Chi won een pionnetje. Alleen onze geachte voorzitter, invallend voor Maarten van Rooij, stond gedrongen.

Tja, hierna heb ik alle andere partijen eigenlijk niet zo goed meer gevolgd, omdat ik door een foutje van mijn tegenstander fraaie kansen kreeg die diep nadenken vereisten. En 's avonds was ik van al dat gedenk zo vermoeid geraakt dat ik te café Camelot, alwaar wij onder het genot van bieren en een dagschotel onze partijen aan elkaar laten zien, min of meer zat te suffen. Daarom volsta ik maar met de mededelingen dat Jan zijn tegenstander spoedig van het bord af tikte, Kees toen de rook van de scherpe stelling was opgetrokken een pionnetje of twee meer overhield en soepel won, Erik een al dan niet terechte remise behaalde (zie hieronder), Thomas een kwaliteit won en de boel bekwaam uitschoof en daarmee zijn eerste overwinning behaalde, Rob zijn tegenstander in het eindspel overspeelde met een fraaie torenwinst aan het slot, Chi zijn pluspion niet in winst wist om te zetten en onze voorzitter na hard knokken toch verloor.

En ik? Helaas, ik wist het juiste plan niet te vinden, al schaakte mijn tegenstander al met al ook gewoon beter. Voordat ik hieronder een analyse geef, nog even dit. Mijn vorige verslag besloot ik met de opmerking dat ik nog een keer de halve wereld hoop rond te fietsen. Dat ontlokte aan mevrouw Bruins-Simons in de OsBode de vraag of ik dan bord en stukken mee zou nemen. Nu is dat misschien wat onhandig op de fiets (misschien een zakschaakspelletje), maar het bracht me wel op een idee: misschien kan ik het een en ander combineren met een schaakbedevaart. Goed, het plan is om van Patagonië naar Alaska te fietsen. Nu is Amerika nou niet bepaald hét schaakcontinent, maar toch moet er wel wat te vinden zijn. Eerst een stukje fietsen, dan komen we in Buenos Aires, de stad van Miguel Najdorf, en ook de stad van de grote Argentijnse schrijver Borges, bewonderd door vele schakers onder wie onze Jan Timman. Misschien kun je zijn woning wel bezichtigen, wie weet zelfs de kamer waar hij het prachtige gedicht schreef over hoe wij in de greep van het noodlot zijn zoals de schaakstukken in onze hand zijn, willoos door ons over het bord geschoven:

*God moves the player, he, in turn, the piece.
But what god beyond God begins the round*

of dust and time and dream and agonies?

(Ik bezit het gedicht alleen in Engelse vertaling, en een opgewekte jongen was Borges niet, zoals u ziet.)

Wat verder nog in Zuid-Amerika? Op schaakgebied weet ik eigenlijk niets meer, behalve dan dat Granda-Zuniga, een schaker met een originele stijl – Gert Ligterink sprak er onlangs in *de Volkskrant* zijn bewondering over uit – uit Peru komt. Misschien dus even naar Lima gefietst en daar geprobeerd hem tot een potje te verleiden. Helaas, daar is mijn rating toch echt te laag voor. Maar wie weet is er een leuke schaakclub in Lima, of een mooi park, waar ik een partijtje kan spelen als onderbreking van het fietsen.

Goed, dan door naar het noordelijke deel van het continent. Eerst een eindje vliegen, want in Colombia ga ik niet fietsen, dat is me te gevaarlijk. Daarna is het vanaf Panama nog een heel eind naar New Orleans, de stad van Paul Morphy, het Amerikaanse schaakgenie van de negentiende eeuw. Zouden er aandenkens aan Morphy zijn, is wellicht het bad waarin hij stierf als relikwie bewaard? Het lijkt me niet echt een schaakstad, New Orleans, je gaat er meer heen voor de muziek en het carnaval. Aan carnaval doe ik niet, maar de rhythm & blues zal ik me beslist niet laten ontgaan. Dan lekker door de bayou trappen en op naar New York. Op bedevaart naar de Manhattan Chess Club, waar in elk geval wel talloze schaakrelikwieën te bewonderen zijn. Bovendien is de club naar men zegt altijd open en kun je er op elk moment van de dag een partijtje spelen. Kom daar nog es om! Verder natuurlijk naar Washington Square, waar je in de openlucht voor geld kunt schaken tegen grootmeester Dzjinzidjazvili (of hoe je deze naam ook spelt, en als de man nog leeft, want hij schijnt zich nogal te verwaarlozen), en bijvoorbeeld ook tegen de '1-minuut-vlugger-wereldkampioen', zoals Waitzkin beschrijft in zijn boeiende boek *Searching for Robert Fischer*.

Over Fischer gesproken! Ik wou toch al naar de westkust, omdat ik de sequoia-bomen wil zien, dus dan fiets ik nu ik toch bezig ben even langs Pasadena, waar hij naar eigen zeggen 'tortured' is.

Nou, dan ben ik er bijna, alleen nog even Canada en Alaska door tot aan Bruford Bay, het eindpunt van de tocht. In Canada is verder geloof ik qua schaken toch niets loos. Of wacht even? Kennen wij van Donner niet het prachtige stuk 'Bestaat Canada?', waarin hij wanhopig tracht te ontkennen dat Ree in Vancouver een toernooi aan het winnen is? Het stuk dat de volgende onsterfelijke zin bevat: 'En vermoedelijk is het ook niet Ree, maar de in het buitenland nog weinig bekende Canadese schaker Plee.'

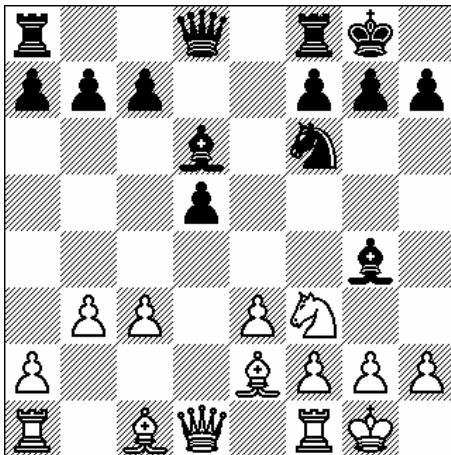
Goed, dan doen we nog even Vancouver aan, alvorens aan dat lange eind naar het hoge noorden te beginnen. Welnu lezer, ik hoop dat het ervan komt. Als het gebeurt, zal ik er zeker nog een verslag over schrijven.

Partijen UVS 1

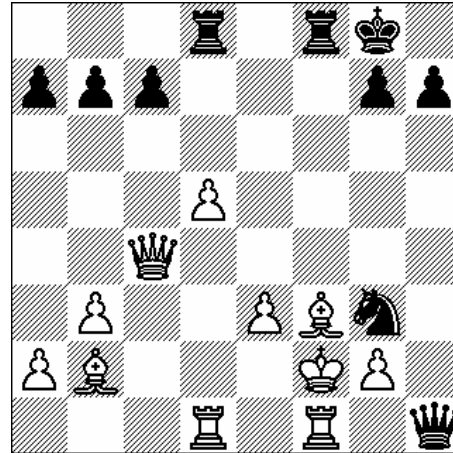
E. van de Plassche – H. Renette
UVS – Geleen

1. **d4 Pc6** (Mijn tegenstander oogde vervaarlijk jonger – zo ontbrak het hem aan grijze haren – zodat ik maar een veilige voortzetting koos. Het beste is 2. d5 Pe5 3. f4 Pg6 4. e4 volgens mijn tegenstander in de analyse.) 2. **Pf3 d5** (Tja, en in 3. c4 Lg4 had ik ook geen zin. Zo'n jonge Belgische knaap kent die Tsjichorin natuurlijk van binnen en buiten!) 3. **c3 Lg4** 4. **Pbd2** (Toch wel wat te slap. Beter 4. Lf4) 4. .. **Pf6** 5. **e3 e5!** 6. **dxe5 Pxe5** 7. **Le2 Pxf3+** 8. **Pxf3 Ld6** 9. **0-0** 10. **b3**

(Deze stelling is met verwisselde kleuren bekend uit het Slavisch. Wit staat nu echter slecht omdat er al een loper op g4 staat. In het Slavisch verhindert zwart dit met .. h6.) 10. .. **De7** 11. **Lb2 Tad8** 12. **Dc2 Pe4** 13. **Tad1 f5?!** 14. **c4 f4?!** (Te aanvallend. Met 14. .. c6 had zwart zijn voordeel kunnen vasthouden.) 15. **cxd5** (En niet 15. Txd5 Pf6) 15. .. **fxe3** 16. **fxe3 Lxf3** 17. **Lxf3 Lxh2+** 18. **Kxh2 Dh4+** 19. **Kg1 Pg3** (Op het eerste gezicht

lijkt de zwarte aanval onschuldig maar het slaan op f3 met de toren is een vervelende dreiging.) 20. **Dc4 Dh1+** 21. **Kf2**

21 ... **Txf3+!** 22. **Kxf3** (Ik dacht dat dit won en durfde 22. gxf3 Dh2+ 23. Ke1 b5! 24. Dxb5 Dxb2 ook niet aan.) 22. .. **Pxf1** 23. **d6+** (En niet 23. Txf1 Tf8+ 24. Ke2 Dxc2+ 25. Ke1 Txf1+ 26. Dxf1 Dxb2) 23. .. **Kh8** 24. **Lxg7?!** (Slechts goed voor remise. Achteraf zagen we geen winst maar ik geloof dat wit nu wel het paard moet slaan: 24. Txf1 Tf8+ 25. Ke2 Dxc2+ 26. Ke1 en nu kan zwart de loper op b2 niet winnen en moet dus 26. .. Dg3+ 27. Kd2 Dxd6+ 28. Kc1 spelen waarna wit gewonnen moet staan.) 24. .. **Kx7** 25. **Dxc7+ Kg6** 26. **Dxd8 Dh5+** 27. **g4** (En wint dacht ik bij mijn vooruitberekeningen bij de 22^e zet. Helaas, zwart kan eenvoudig eeuwig schaak geven. Te gevaarlijk voor wit is echter 27. Ke4 Dxd1) 27. .. **Dh3+** 28. **Kf2 Dxe3+!** 29. **Kxf1 Df3+** remise.

■ Erik vd Plassche

Te gretig

Wit: Ruud van de Plassche

Zwart: J. Renette

GESS 1 – UVS 1

15-3-2003

Na een mij enigszins bekende openingsvariant van de 'Moderne' geef ik een kwaliteit weg. Door een onnauwkeurigheid van mijn tegenstander krijg ik toch nog onvermoede kansen, die ik echter niet weet te benutten.

1. e4 g6
2. d4 Lg7
3. Pc3 c6
4. Lc4 d5
5. exd5 b5
6. Lb3 b4
7. Pce2 cxd5
8. a3 bxa3
9. Txa3 Pf6
10. h3 0-0
11. Pf3 Pc6
12. 0-0 Lb7
13. Pf4 e6
14. Pd3 Pd7
15. Lg5?!

Jaagt de dame alleen maar naar een goed veld. Beter was meteen c3.

15. ... Db6
16. c3 Tfc8
17. Da1?

In mijn ijver om op pion a7 te gaan spelen, zie ik nu over het hoofd dat de dame de dekking van de loper op b3 niet mag opgeven.

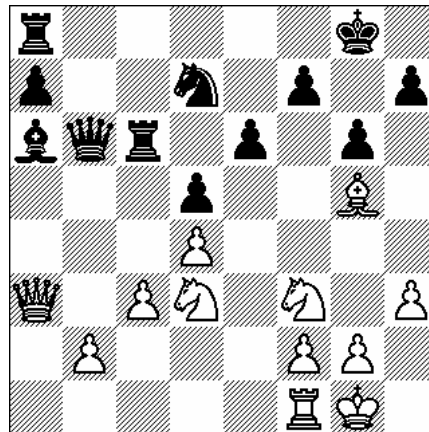
17. ... Lf8

Oei, een volle kwaliteit weg. De stukken kunnen nu bijna wel in de doos. Mijn enige kans is het gat dat op de diagonaal e5-g7 ontstaat. Daarom besluit ik de zwarte paarden, die deze velden nog bestrijken, aan te vallen.

18. ... Lxa3
19. Dxa3 La6?

Als zwart nu even f6 had ingelast, heb ik helemaal niets. Nu kan ik aanval krijgen.

20. Lxc6 Txc6

21. Pde5! Pxe5
22. Pxe5 Tc7

Op 22. ... Lxf1 volgt 23 De7 Tc7 24 Df6 en zwart staat machteloos tegen de matdreiging Lh6 en vervolgens Dg7#.

23. Ta1

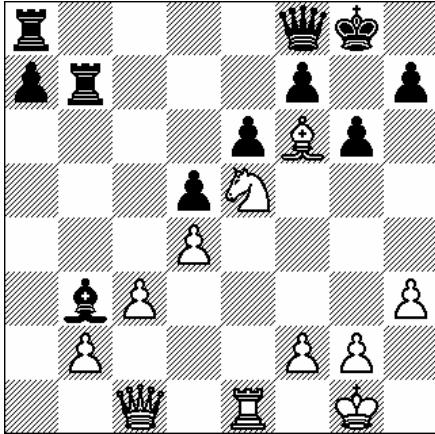
Sluit de dame af, maar valt de loper op a6 aan. Ik moet dit tempo winnen, zodat ik vervolgens met Lf6 zwart kan insnoeren.

23. ... Lc4

24. Lf6! Lb3
25. Te1

Maakt ruimte om de dame om te spelen.

25. ... Tb7
26. Da1 Dd6
27. Dc1 Df8

En in deze spannende stelling meen ik een direct winstplan te zien, dat faalt. Bij de analyse met Renet kwamen we tot de conclusie dat wit eerst de versterkende zet Te3 moet inlassen en dan pas de zettenreeks uit de partij moet gaan uitvoeren, aangezien zwart toch nauwelijks iets kan ondernemen. Maar beter nog is wellicht het door Chi Sang voorgestelde h4 om de zwarte koningsstelling open te breken. Op h5 volgt dan heel lastig g4, waarna zwart welhaast moet slaan. Dan komen echter de g- en h-lijn halfopen, en volgt met Te1-e3-g3 en h5 een dodelijke aanval. Speelt zwart geen h5, dan speelt wit het zelf de zet daarop, en dan wordt Pg4 en vervolgens Ph6 een heel lastig te pareren dreiging.

28. Pg4? h5
29. Dg5 Kh7

Zwart mag het paard niet slaan met 29 ... gxh4, want dan volgt 30 Dh4 met ondekbaar mat.

30. Te3 Ld1!

Deze zet had ik overzien. Zwart kan nu het paard ruilen, dat in mijn plannen een dodelijk schaak op f6 had moeten geven.

31. Le5 Lxg4
32. hxg4 Dh6

En dit haalt alle dreigingen eruit.

33. Df6 hxg4
34. Tg3 g5!

Ik kan dameruil nu niet meer vermijden, waarna het eindspel met de kwaliteit minder gewoon verloren is. Ik ploeterde nog een zet of twintig door, maar zonder succes. Helaas, ik had de aanval iets beter moeten voorbereiden, maar ja, als je een directe winstvariant denkt te zien...

■ Ruud van de Plassche

How Not to Do It

Onlangs heb ik weer eens een roman gelezen van de oude sok Dickens, die het toch maar gekund heeft. Daarin komt een overheidsinstelling voor die vergunningen afgeeft, maar door behoudzucht en bureaucratie feitelijk alles tegenhoudt. Een getergde uitvinder die al jaren op een vergunning wacht, beschrijft het overkoepelende doel van deze instelling als 'How not to do it'.

Hieraan moest ik denken toen ik de volgende partij van Jan Spoorenberg naspeelde, en zag hoe zijn tegenstander de open spelen behandelt. Zo moet je het niet doen, al helemaal niet tegen Jan, de grootste kenner van open spelen van UVS, en vermoedelijk wel van de OSBO.

Wit: B. Koelman
Zwart: Jan Spoorenberg

GESS – UVS 1
15 maart 2003

1. e4 e5
2. Pf3 Pc6
3. Pc3 Pf6
4. a3

Een bepaald weinig ambitieuze behandeling van het vierpaardenspel.

4. ... d5

Jan neemt meteen het initiatief.

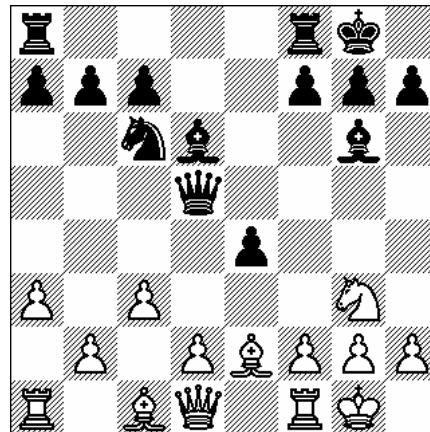
5. exd5 Pxd5
6. Pxd5?

Activeert de zwarte dame.

6. ... Dxd5
7. c3??

Bij dit positieospel schieten de tranen je in de ogen.

8. ... e4
9. Pg1 Lf5
10. Pe2 Ld6
11. Pg3 Lg6
12. Le2 0-0
13. 0-0

De opening is voorbij en wit staat positioneel totaal verloren. Jan begint nu aan een vernietigende opmars met de f-pion.

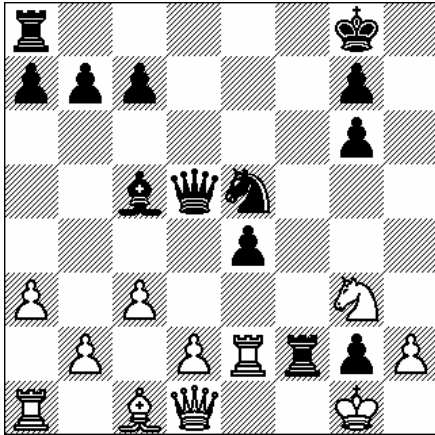
13. ... f5
14. Lh5

Probeert door stukkenruil nog verlichting te krijgen, maar het mag niet baten. Een zet als f3 of in godsnaam toch maar d4 en vervolgens Lf3 had iets meer kansen op spel geboden, lijkt me.

14. ... f4
15. Lxg6 hxg6
16. Pe2 f3
17. Pg3

Het arme paard, wits enige ontwikkelde stuk, wordt met tempowinst opgejaagd.

17. ... fxc2
18. Te1 Pe5
19. Te3 Lc5
20. Te2 Txf2!

20. Txf2 Tf8
21. d4 exd3

Wit geeft op.

- Ruud van de Plassche

Weer die lopers

UVS 1 – Geleen, 21 februari 2003
Marcel Frenken – Maarten van Rooij

In de vorige MeesterZ besprak ik een partij met twee slechte lopers. In de volgende partij is zwart wederom opgescheept met twee van die zorgenkinderen. Kasplantjes. Nu niet het gevolg van een verkeerd gespeelde Franse opening, maar van een verkeerd gespeelde Hollandse opening. Het aardige van openingen als het Hollands is dat je voor de eerste 10 zetten nauwelijks tijd nodig hebt. Je speelt toch altijd ongeveer hetzelfde plan. In deze partij begon ik pas na te denken bij zet 12. Daar kan zwart f4 even tegenhouden met Db6 of juist f4 uitlokken met Dc7. Ik kies voor het laatste.

Waarom? Tja... Lijkt wel lekker spelen.

1.d4 e6 2.Pf3 f5 3.g3 d5 4.Lg2 Pf6 5. 0-0 Le7 6.Pe5 0-0 7.c4 c6 8.Pc3 Pbd7 9.Lf4 Pxe5 10.Lxe5 Pg4 11.Dd3 Pxe5 12.dxe5 Dc7 13.f4 Db6+ 14.Kh1

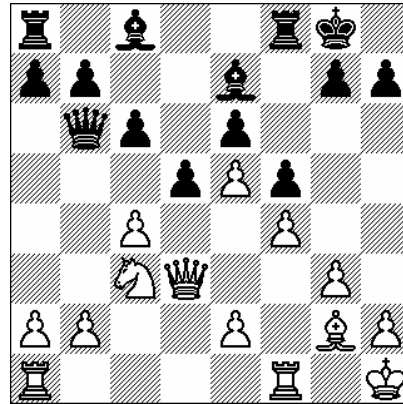

Diagram 1. Stelling na 14.Kh1

En zoals iedereen weet is slaan op b2 nooit goed, zelfs al is het goed. Toch altijd even doorrekenen, je weet maar nooit. Hier is de weerlegging echter vrij simpel. 14...Dxb2 15.cxd5 cxd5 16.Pxd5 exd5 17.Lxd5+ Kh8 18.Tfb1 met damewinst. Maar zwart heeft een ander plan. Ik wil de witte loper af gaan ruilen op de lange diagonaal. Daar komt niks van, maar het is positioneel wel een aardig plan. Dus: **14...d4! 15.Pd1 Td8 16.Tb1 c5 17.g4 g6 18.gxf5 gxf5 19.Tg1 Kh8 20.Df3 Tg8 21. e3** (zie diagram 2) Wit speelt logisch en correct. Maar wellicht was het niet zo handig om de g-lijn te openen. Dat plan kon best nog even wachten. Wit gaat nu de zwarte pionnenfalanx op c5 en d4 aantasten. Overigens zit zwart met twee zwakke lopers, maar het paard van wit staat ook niet zo vrolijk op d1. Zwart wil met Ld7-c6 (of met b6 en Lb7) de witte lopers ruilen. Om dat laatste plan te kunnen spelen speel ik **21... Tb8?** Da's geen beste zet. Beter was het om 21... a5 te spelen

waarmee zwart de controle over b4 houdt en daarmee in feite ook de controle over c5 en d4. Daarna kan zwart rustig Ta7(of Tb8), Dc7, b6 en Lb7 spelen. Wit heeft nauwelijks mogelijkheden om zijn stukken te activeren.

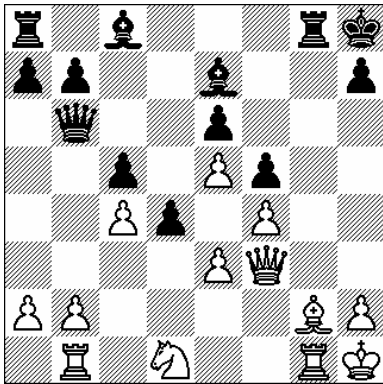

Diagram 2. Stelling na 21. e3

22.exd4 cxd4 23.b4 Dc7 24.Dd3 a5
25.a3 axb4 26.axb4 b5 27.c5 Lb7
28.Tb2

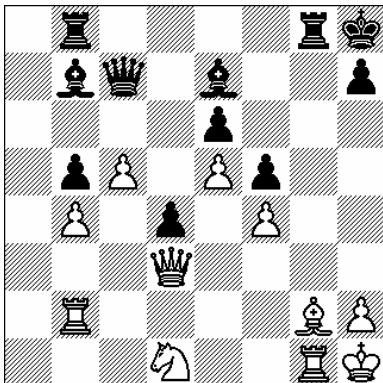

Diagram 3. Stelling na 28.Tb2

Dit is de stelling waar zwart naar toe heeft gewerkt. Hier dacht ik heel goed te staan met zwart. Maar dat blijkt tegen te vallen. Het veld g2 staat goed gedekt en wit heeft een gedekte vrijpion op c5. Bovendien heeft zwart zwakke pionnen op d4 en b5. Misschien is het beste plan 28...Tg4 29.Dxd4 Lg5 En als wit nu de pion op f4 met een van de torens

probeert te dekken (Tf1 of Tf2) dan speelt zwart Td8! Waarna het paard op d1 in veel varianten blijft hangen. Dat ziet er eigenlijk best sterk uit. Ik speelde het niet omdat ik de pion op d4 zo lang mogelijk wilde handhaven. Na de voortzetting die ik kies staat zwart zeer slecht. Hopen op een foutje dan maar.

28...Dd7? 29.Pc3? En daar is het foutje al! Met Pe3 en Pc2 lijkt er voor zwart geen redding mogelijk. Nu kan zwart een kansrijk dameoffer plegen.
29... dxc3 30.Dxd7 cxb2 31.c6

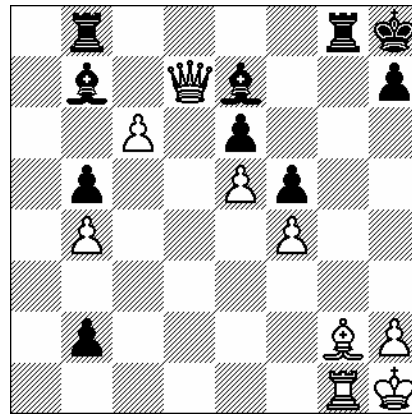

Diagram 4. Stelling na 31.c6

Het blijkt een winnend dameoffer te zijn. Hier kan zwart het meteen uitmaken met 31...Lxc6 32.Dxc6 Tbc8 33.Dd7 Tc1! Ik was echter in de veronderstelling dat alles won. Dus met twee vingers in de neus achteruit fietsend over de finish, zou Mart Smeets (een beroemde wielrenguru) zeggen. Triomfantelijk chopte ik de loper op g2 eraf.

31... Txc3?? 32.Kxc3 Tg8 33.Kf2?

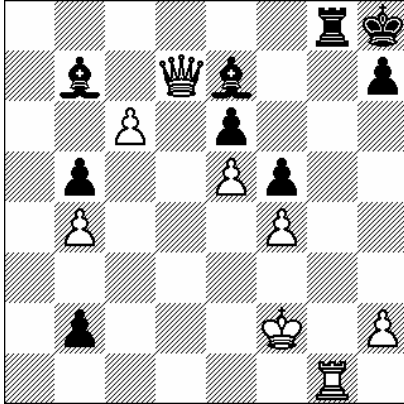

Diagram 5. Stelling na 33.Kf2?

Het laatste foutje. Gelukkig gemaakt door mijn tegenstander. Je moet het maar even zien, maar Kh3 (of Kf3) houdt remise! De grap is dat wit rustig een toren kan geven en zwart kan laten promoveren vanwege een standaard eeuwig schaak-mechanisme. Concreet: 33.Kh3! Txg1 34.De8+ Tg8 35.Dxe7 b1D 36.Df6+ Tg7 37.Df8+ Nu kan wit met tempowinst de loper redden die ook nog eens de velden f6 en g5 controleert.

33... Lh4+ 34.Ke2 Txg1 35.cxb7 b1D 36.b8D+

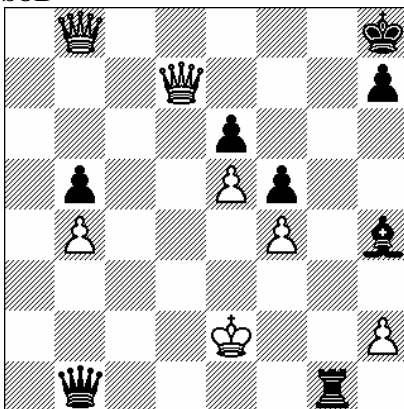

Diagram 6. Stelling na 36 b8D

De witte dames zijn machteloos. Zwart 'wint' direct een dame terug en ontloopt het eeuwig schaak door met de koning naar h3 te lopen.

36... Tg8 37.Dxg8 Kxg8 38.Dxe6+ Kg7 39.De7+ Kh6 40.De6+ Kh5

41.Df7+ Kg4 42.Dxh7 Dc2 en mat op de volgende zet.

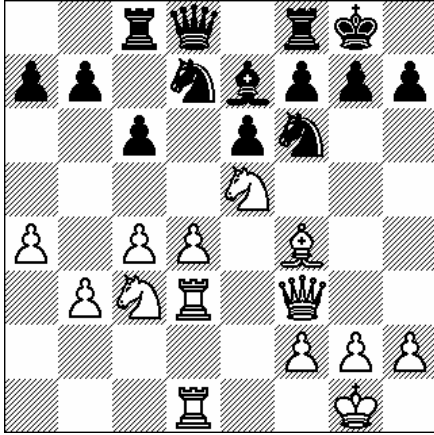
■ Maarten van Rooij

Schaken doe je zo! Deel 1: De doorstoot door het midden

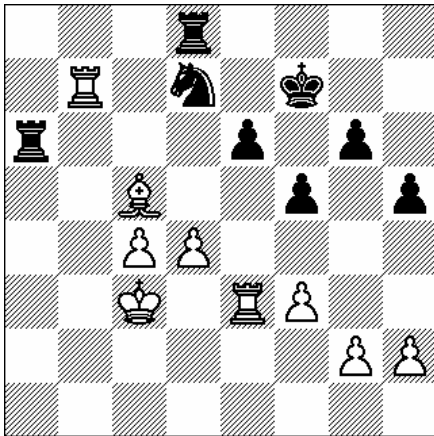
Schaken doe je zo! is een educatief programma voor de beginner. Fritzina, ons zesde model, demonstreert aan de hand van praktijkvoorbeelden hoe het moet. Heb je vragen over je eerste keer of ben je gewoon nieuwsgierig? Schroom niet, deel het met ons! Vandaag behandelen we de simpele *stoot door het midden*. Menig schaker vergeet deze techniek. Als case hebben we vandaag Tsjisang en zijn partij tegen Wolfgang de Cauter. In zijn partij genoot hij te lang en vergat de doorstoot. Fritzina neemt je mee naar de stellingen. Oefen met haar en vergeet nooit meer de kracht van de doorstoot.

Kin Sun Cheung-Wolfgang de Cauter (KNSB, UVS1-GESS; 15 maart 2003)

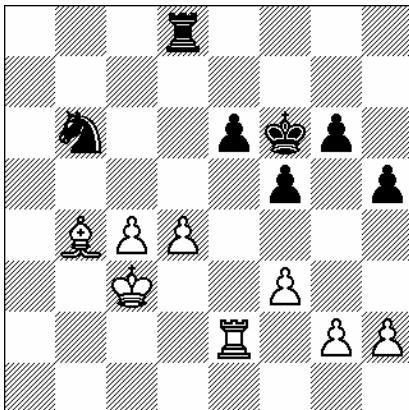
1. Wit speelde Pd7. Krachtiger was..?

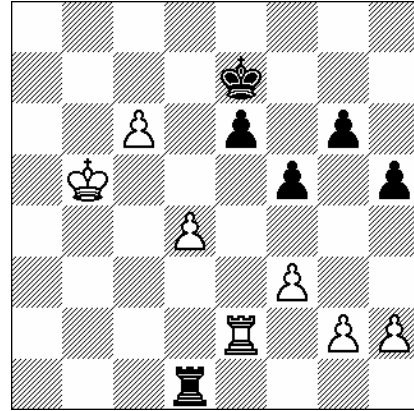
2. Wit speelde Te2. Winnend was..?

3. Wit speelde La5. Directer was?

4. Wit speelde Kb6 en vergooit zijn laatste kans op winst. Wat had ie moeten doen?

O oplossingen:

1. d5, opent de d-lijn. Het paard is gepend. De dubbele torens dreigen te penetreren in de zwarte stelling. Minimaal 1 pion winst.

2. niet 51.Re2, maar de simpele doorstoot .. 51.d5 Kf6 52.Ld4+ e5 53.Txe5 Pxe5 54.f4 Te8,, en wit wint met de vrijpionnen.

3. La7 houdt de winst vast, maar veel beter was de doorstoot.... 54.d5 Te8 (exd5 55. Le7 wint) 55.Kd4 Kf7 56.d6 Tc8. En Wit wint vrij gemakkelijk met 2 vrijpionnen i.c.m. de centrale positie van de koning.

4. De laatste kans voor de doorstoot... 60.d5 Txd5+ 61.Kb6 Td1 62.Tb2 Kd8 63.Kb7 Tc1 64.Td2+ Ke7 65.Td7+ Ke8 66.Tg7 en wint. Tsjsang speelde 60.Kb6 ... na Kd6 61.Tc2 Tb1 62. Ka4 (61. Tb2 Tc1) en blijft achter met een halfje.

Captain UVS2

UVS 3 wederom niet gepromoveerd

Wij vonden onszelf ergens in de Achterhoek, als ik het me goed herinner was het de avond voor de tweedekamerverkiezingen van 2003. We waren gevijven naar Terborg gekomen om met

$\frac{1}{2}$ - 4 $\frac{1}{2}$ een basis te leggen voor de eindoverwinning, waar de altijd optimistische Francois voor ons nog een punt aan toevoegde een weekje later. Wat waren wij onschuldig, we hadden een zoete droom die we met zijn allen toen nog hardop durfden te delen met elkaar. Het werd februari. Toen kwam Theothorne bij ons op bezoek.

Titel. (bijv. UVS3- Theothorne : 1-5)

Woorden. (Zeg maar niets meer, woorden schieten tekort. Ik zou niet weten hoe ..., ik ..., dit ..., het ..., enz.)

Nog meer woorden. (diepe ontsteltenis)

Samenvattende zin. ("Het had zo mooi kunnen zijn ware het niet dat")

Naam van de schrijver.

(Tot zover onze verslaggever ter plekke)

De op een na laatste ronde werd gespeeld in een boerderij net buiten Arnhem die een keer per week wordt gefrequenteerd door leden van SV de Toren. Deze avond verliep snel en geruisloos, ik geloof dat we hadden kunnen winnen maar waarvoor? Er stond immers niets meer op het spel en we wilden vroeg thuis zijn en dus werd om ongeveer een uur voor middernacht de vrede getekend en gingen we met 3 punten naar huis. Vermeld dient te worden dat onze nieuwe clubgenoot Rob Jansen geheel belangenloos inviel, keurig zijn mannetje stond en wist te voorkomen dat we tegen onze tweede nederlaag aanliepen. Krabbendam ("de Krab" voor ingewijden) maakte een foutje van Francois goed door te winnen. Hij is dit jaar overigens de meest stabiele factor van ons team. Vier remises vormen het restant van de uitslagen van de avond. U hoort nog van mij.

Wist U dat UVS3 met het kleinst mogelijke verschil heeft gewonnen van Velp? En dat men in de wandelgangen zegt dat ons team tweede is geworden in onze poule?

En wist u dat er nog een bureaucratische kans is dat de tweede van de poule ook promoveert?

Wist u dat wij de overwinning geheel op conto van F. Dreuning kunnen schrijven die als enige won? En dat deze partij tevens zijn zwanezang voor wat betreft de externe is?

Wist u dat nadat de overwinning van Francois een feit was, het remiseaanbod ging regenen van de kant van Velp? En dat de schrijver dezes om 11 uur accoord ging met een collectief vredesaccoord over de resterende partijen?

Leve de schoonheid van het schaakspel. Toen ik na mijn vijfde zet even naar buiten liep om een peuk te roken trof ik Dreuning aan. Hij vertelde dat zijn opening was mislukt, maar dat hij inmiddels al een stuk voor stond. Hij zag er uit alsof hij net een of andere traumatische gebeurtenis had overleefd. Ook trof ik in de wandelgangen de heer Boer aan, die ik zo goed had gevonden zijn vrije avond op te offeren voor ons team. Desgevraagd mompelde hij iets over een openingstheoretische klepel en een luidende klok.

Het zal ongeveer 21:30 geweest zijn toen Schop en zijn tegenstander, E. Velders, zich bevonden in wat volgens Rob een wederzijdse mataanval kon worden genoemd. Het was niet veel later toen ik een eentje kon invullen achter Dreunings naam; goed gedaan jochie!

Marcel Verstappen en ik waren allebei getuige van het nu volgende feit. Wim Krabbendam had even de zaal verlaten toen zijn tegenstander, W. Bosveld (onthou die naam) de zet Dd8-a5 speelde en de klok indrukte. Wij voelden de grond onder onze voeten wegzakken toen hij na ongeveer 10 seconden, Wim was er nog steeds niet, de dame terugzette op d8, een moment nadacht, en daarna ongegeneerd Ld7 speelde. Zo lang schaken op clubniveau (zijn KNSBnr. begint met een 6) en dan nog steeds niet weten hoe je je dient te gedragen tijdens de partij.

Hierop tekenden wij protest aan bij de wedstrijdleider, N. Wigt, die meteen 'krachtdadig' ingreep, Bosveld speelde de dame naar b6. Eigenlijk had hij haar op a5 moeten plaatsen bedachten Marcel en ik ons achteraf. Zoiets kan mijn hele avond bederven.

Even later accepteerde Schop remise en Verstappen een paar minuten later ook. Om elf uur kwam Wigt naar me toe met een aanbod om de drie resterende partijen ook remise te geven zodat we naar huis konden gaan, hetgeen we na enig beraad aannamen.

Omdat ik geen andere partijen van deze ontmoeting heb, volgt nu mijn partij tegen E. Braun.

W van Hulst- E Braun

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Pc3, f5 4. Pf3, Pf6 5. Tb1, a5 6. g3, b6 7. Lg2, Lb4 8. a3, Lc3:+
9. bc 0-0
10. Db3, a4 11. Dc2, Pe4 12. Lf4, Pd7 13. cd ed 14. 0-0, La6 15. Tfc1, De7 16. Tb4,
Lc4 17. Ta4: Ta4: 18. Da4: Tc8 19. Dc6 en remise gegeven.

W. van Hulst

Het vierde wil maar niet op gang komen.

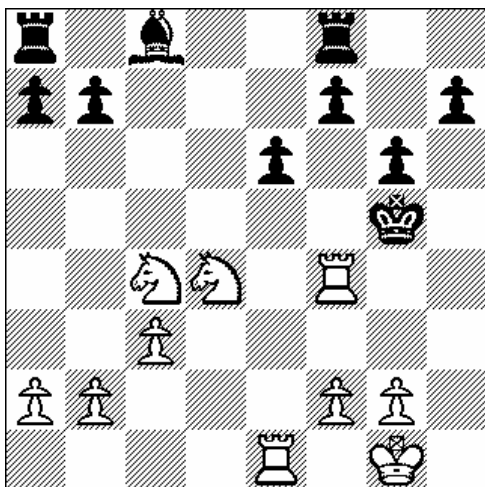
Tjssonge wat was dat weer balen de laatste teamwedstrijd thuis. Nu al drie keer gespeeld en nog steeds geen wedstrijdpoint binnen. Misschien is het gewoon pech; in vergelijking met vorig jaar toen we bijna allemaal in team 3 speelden en op een haar na promoveerden, hebben we nu gewoon makkelijkere tegenstanders en zouden we met het zelfde geluk van toen zeker twee van de drie wedstrijden gewonnen hebben. Alleen de allereerste wedstrijd hebben we 'verdiend' verloren, tegen het sterkere Koningswaal, waar we na afloop nog een vrolijke pint mee gepakt hebben.

Misschien is het niet alleen pech die ons treft, maar spelen kleine slordigheidjes buiten het speelbord een belangrijke rol. Zo moest bij de laatste wedstrijd Jan Komdeur al voor de tweede keer vervroegd weg, en ditmaal extra vroeg omdat de treinen die avond via een omweg reden. Hoewel.. Jan schaakt meestal niet onverdienstelijk als het snel moet: hij heeft onlangs nog het tweede Emile Schneebe Memorial* met ik dacht 7½ uit 8 gewonnen. Rob Schoppema trad noodgedwongen een beetje ziek aan, omdat ik geen vervanger heb kunnen vinden. Hij beoordeelde de stand zoals wel vaker iets te optimistisch en kon opgeven toen hij een toren weggaf. Theo Charpentier dacht in een overigens hele goeie stand dat hij een mat-aanval had, kon niet lang genoeg met z'n vingers van de witte dame afblijven, en zag dat het fout ging toen bij de dame in de hand had. Hij moest er mee zetten en z'n opponent wist dit uit te buiten. Ruud van Roosmalen wist op het eerste bord de winst in de wacht te slepen.

Bij een tussenstand van 1-3 moest ondergetekende en Leszek de boel nog recht zien te trekken. Mijn tegenstander had inmiddels al een keer of drie remise aangeboden, ook al voordat de drie bordpunten van zijn team binnen waren. Iets waar wij toch echt wat professioneler mee omgaan: eerst effe overleggen voordat er remise overeengekomen wordt. Tegen Leszek ben ik altijd extra 'streng' en dat heeft hem vorig jaar in ieder geval twee halve punten extra opgeleverd. Toen Leszek me ditmaal zei dat hij remise had (tegen Frans Nijenhuis overigens, die voor Mook uitkwam) reageerde ik na een vluchtige blik nogal vinnig: "nee man, doorspelen, je hebt nog tijd genoeg, denk eerst maar vijf minuten na" of zo iets. Leszek piepte iets van "ja maar, baas...", nou ja ze hadden al drie maal heen en weer geschoven en Frans had hem helemaal in de remiseklem, dus er restte ons niks anders dan het komische van de situatie in te zien en ons te realiseren dat de laatste kans op een wedstrijdpointje vervlogen was: Mook had 3½ punt binnen. De stand op mijn bord was inmiddels aardig verslechterd doordat ik nogal agressief geprobeerd had om op winst te spelen, dus toen deed ik maar eens een remise-aanbod, wat prompt geaccepteerd werd. Eindstand 2-4.

En nu nog iets over de voorlaatste externe, een derby met SMB6. En weer slordigheden buiten het speelbord: allereerst de hand in eigen boezem. Ik arriveerde te laat, even na achten, een erg rommelig begin, en dat moet je zéker in de klokketoren niet doen, want daar beginnen ze stipt om 8 uur omdat ze stipt om 12 uur moeten ophouden. Er waren vóór mij pas 3 mensen van ons team aanwezig, en Jan Komdeur had bij mijn afwezigheid het team al ingedeeld. Schop op het eerste bord, waar hij het overigens uitstekend deed. Invaller Nisse Klaaysen kwam na een half uur aanzetten, en Leszek is helemaal niet komen opdagen. Later bleek dat hij de weg niet had kunnen vinden. Jan had hem op bord 6 gezet, en het schoot opeens door me heen dat het best wel eens zou kunnen dat hij gezien zijn plaatsing in het team helemaal niet op het laatste bord mócht spelen.*

Ik ging op het tweede bord veel te gehaast van start. Al na een zet of vijf ging ik zwaar in de fout tegen een tegenstander die ik eens in een ver en grijs verleden mooi tuk had. Beste lezer dezès, ik zal je het verslag van ons hopeloos avontuur in de Klokketoren, waar alleen Schop het uitstekend deed op bord 1 en invaller Nisse Klaaysen remise wist te krijgen op bord 5, verder besparen en je even afleiden met die bewuste stelling van jaren geleden.

Ik was hier aan zet met wit, stond natuurlijk al gewonnen, maar werd opeens gebiologeerd door een hele mooie lokker:Te5. Het overkomt me niet zo vaak, maar ik vind het altijd moeilijk om in zo'n situatie rustig te blijven doorrekenen, te kijken of er 'objectief' geen betere zet is, te kijken wat er gebeurt als er niet op ingegaan wordt en niet meteen alle andere mogelijkheden uit het oog te verliezen. Maar goed, ik zette Te5. Mijn opponent had nu de keuze: met z'n koning vluchten naar h6, wat waarschijnlijk een saai vervolg van de partij zou hebben opgeleverd, of, waar het mij om te doen was, de 'vergeten' toren op f4 pakken. Een echt verfijnde stand was het niet: hij kon alleen maar denken dat ik òfwel een blunder had begaan, òfwel een bewuste lokzet deed waar wel erg veel mee terug te winnen was. Hij bekeek de zaak wel vijf minuten. Ik me in de tussentijd maar rustig houden, bedenken hoe ik zo natuurlijk mogelijk de indruk kon wekken dat ik me inmiddels al lang realiseerde dat ik een stomme zet had gedaan. Toen keek hij me even aan, recht in de ogen. Op dat moment acteerde ik niet slecht: mijn lijkige, enigszins berustende blik overtuigde hem meteen en hij ragde de toren eraf. Zijn koning kwam hierdoor in een vangnet:

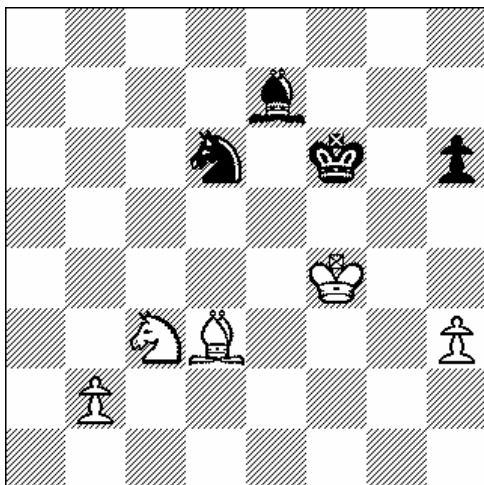
Pe2+ Kg4 gedwongen

Pe3+ Kh4 gedwongen

g3+ Kh3 gedwongen

Pf4 mat.

Nòg een kleine afleiding in het kader 'lokzetten', ditmaal een stuk subtieler: onlangs wist een vriend van mij op in mijn ogen werkelijk miraculeuze wijze een remise te forceren in een wedstrijdpartij.

in bovenstaande stand was hij aan zet met zwart. Wit staat met zijn extra extra vrijpion veel sterker. Er werd gespeeld:

.... Kg7

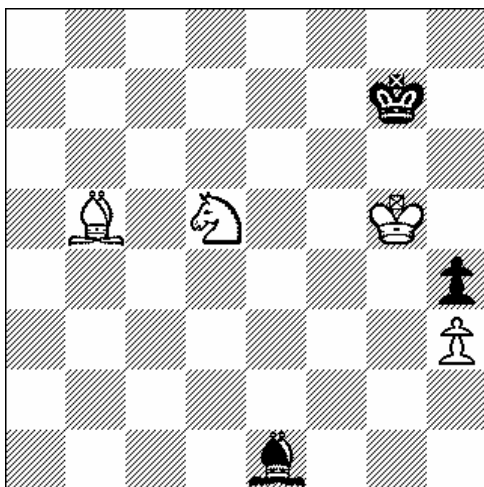
Pd5 Lh4! het wordt nu voor wit zo aantrekkelijk mogelijk gemaakt om z'n pion op te spelen, terwijl er tegelijkertijd gebouwd wordt aan een soort 'bruggenhoofd' voor de zwarte randpion, maar dat wordt pas enkele zetten later duidelijk.

b4 Le1 de witte pion wordt door zwart bijna vooruitgeduwd

b5(?) Pxb5!

Lxb5 h5

Kg5 h4 de randpion is op de ideale plaats aangekomen: loper en pion ondersteunen elkaar nu.

De verkregen stand blijkt in alle varianten remise te zijn. De zwarte koning blijft in de hoek g7-h8 waar de witte loper en paard hem niet mat kunnen zetten, en als wit het paard voor loper + pion zou ruilen kan de overgebleven witte loper + randpion ook niks uitrichten.

Noten:

1) In tegenstelling tot wat ik uit bevoegde kring vernomen heb is het overigens beslist NIET zo dat, omdat ze in dezelfde externe klasse spelen, ons vierde team invallers zou mogen halen uit het derde team. OSBO-reglement art 19.3: Een lid, dat ingevolge art. 4 van dit reglement is opgegeven in enig team, mag niet in hetzelfde competitiejaar uitkomen voor een lager team **van dezelfde vereniging**. Volgens art 21 is het behoorlijk desastreus wanneer er gezondigd wordt: behalve dat de betreffende partij verloren wordt verklaard wordt het team bovendien gestraft met het verlies van een bordpunt. Als ik het goed begrijp kan zo een aanvankelijke winst-eindstand van 4-2 veranderen in een verliesstand van 2-3, waarbij ik er vanuit ga dat het extra verloren verklaarde bordpunt niet toegekend wordt aan het andere team. Als dat laatste wèl zo zou zijn, betekent dat dat een aanvankelijke winst van $4\frac{1}{2} - 1\frac{1}{2}$ zelfs nog verliezend is!

2) Emile Schneebe Memorial: jaarlijkse schaakwedstrijd die tot nu toe bij Jan Komdeur thuis wordt gehouden, met als wisseltrofee het kampioensbekertje van de F-groep, dat Emile in 1997 won en dat hij toen niet mee naar huis wilde nemen. Het is nog onduidelijk of de trofee altijd naar degene met de meeste punten moet gaan, er wordt nog over gedacht. Op het ogenblik heeft Jan hem.

3) Leszek op het laatste bord: een speler mag maar max. 3 borden lager spelen dan zijn officiële plaatsing, en ik wist niet meer of Leszek al of niet bij de bovenste twee van onze lijst stond. Maar mijn angst dat Leszek alsnog zou komen, zou winnen en alsnog voor een strafpunt zou zorgen, bleek niet terecht omdat Leszek lager geplaatst is. Tja, ik moet natuurlijk mijn team-indeling van buiten kennen, maar waarom is die nergens gepubliceerd? Het vorig jaar heb ik hier ook al over geklaagd, maar dat heeft niet veel mogen baten. Voor het vierde team houdt de plaatsing in dat Ruud (plaats 1) niet op bord 5 of 6 mag spelen en Schop (2) niet op bord 6. Best belangrijk dat zij dat zelf ook weten. De andere spelers mogen op alle borden spelen. Verder is het wel handig om te weten wie 'invaller' is, de niet in een team ingedeelde externe spelers. Ik ben vast niet de enige die dat niet wist, dus hier maar even het erge korte rijtje: Ron de Jong, René ten Bos en Sjoerd Sytma (alleen thuis), en naar verluidt denkt Jawest erover om extern lid te worden om voor thuiswedstrijden beschikbaar te zijn.

Thei.

Kou uit de lucht bij UVS 5

De buitentemperatuur loopt gestaag op en zo ook het aantal matchpunten van het vijfde. Stonden wij deze winter nog op een ijzige -2 (zegge, min twee) matchpunten, die bij een striemende Oosten tegenwind in de vorm van afhakers en door overmacht uitvallenden bij tijd en wijle aanvoelde als -20, ziehier een nieuwe lente en een nieuw geluid. Het vijfde ontluikt als een narcis en staat inmiddels op plaats 6 in de 4^e klasse E.

De twee strafpunten liepen wij op vanwege het niet komen opdagen tegen De SleutelZ. Ik kreeg voor die avond het team niet compleet en heb toen de wedstrijd telefonisch opgegeven (hoe onnozel!) Stom! Fout! De wedstrijd moest gespeeld worden; is uiteindelijk ook gespeeld, maar de 2 strafpunten waren binnen. Regels zijn regels.

Kijk, je wordt als teamleider natuurlijk niet vrolijk van een selectie van precies 6 man, zonder invalmogelijkheden. Als dan tijdens het seizoen blijkt dat mensen alleen op maandag kunnen, helemaal afhaken, of door een drukke agenda wedstrijden moeten missen, dan houdt het natuurlijk helemaal op.

De vraag is waarom je externe competitie speelt. Waarom zou je naast je maandagavondje op de club, ook nog, zeg zo'n vier avonden per seizoen, meestal op een dinsdag of een donderdag, een enkele keer op vrijdag, met z'n allen in een auto stappen en ergens achteraf in Veenendaal of Wageningen een potje gaan zitten schuiven, resulterend in een nederlaag als team, als individu en in een onachterhaalbaar slaapttekort voor de rest van de week?

Mijn antwoord zou zijn dat het leuk is om UVS te vertegenwoordigen, je daarbij te meten met andere verenigingen en te strijden om promotie, of degradatie af te wenden. Maar als je niet kunt degraderen, omdat de vierde klasse OSBO nu eenmaal het laagste van het laagste is, en je kunt niet promoveren, omdat het team te krap gebudgetteerd is qua spelersmateriaal, dan speel ik op zo'n avond liever een paar potjes op internet.

Ik herinner mij een bestuursvergadering van jaren geleden waarin de principiële vraag aan de orde kwam of je als vereniging bewust moet kiezen voor externe teams die voor promotie gaan of dat je sterke spelers moet verdelen over verschillende teams (het ging toen over teams in de derde klasse). Wat de uitkomst van de discussie was, weet ik niet meer precies.

Aan de stand van de UVS-teams in deze competitie zie je bijvoorbeeld dat UVS 3 aan promotie heeft geroken, terwijl UVS 4 degradatie moet zien te ontlopen. Beide teams spelen derde klasse. Moeten we beide teams mixen of een eliteteam en een "gewoon team" in stand houden?

Wil je zo veel mogelijk mensen extern laten spelen volgens het principe: "de gaven zijn verschillend, maar het is dezelfde geest", (niet te verwarren met het "hoe meer zielen hoe meer vreugd"-principe), of kies je voor teams die zich kunnen mengen in de strijd om promotie en als dat bereikt is de strijd tegen degradatie?

Als je het mij vraagt is het voor de uitstraling van UVS en voor het plezier van het spelen in de externe gewenst dat de externe teams bovenin kunnen meedraaien in hun klasse. Ik pleit dan ook voor een strenge selectie aan de poort bij het toetreden tot de externe en een stoelendans voor een plaats in een extern team.

Beter een goed gevulde reservebank met gemotiveerde reserves dan een incompleet, gemankeerd en uitgeblust team dat slechts dient als bladvulling voor de OSBOde.

Is er ook nog positief nieuws? Jazeker! Het vijfde heeft z'n laatste twee wedstrijden gewonnen. Eerst wonnen we thuis van Dukenburg 2 met 4-2, vervolgens versloegen we grote broer SMB 9 met 4-2.

Enkele highlights:

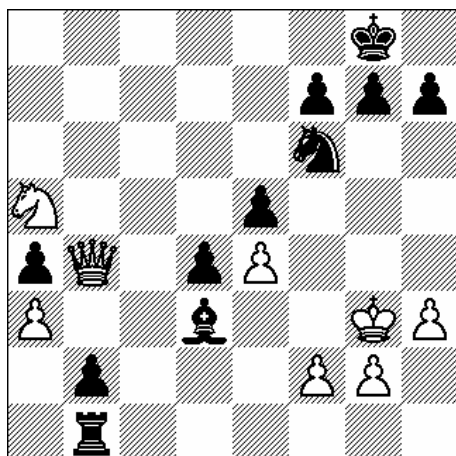
UVS 5-Dukenburg 2 (4-2):

Deze wedstrijd stond in het teken van de spelregels. De tegenstander van Rob Lubbers kon drie keer dezelfde stelling op het bord brengen. Deed dat, drukte al of niet zijn klok in en zei dat het remise was. Had hij geweten dat hij een erkend procedure-, reglementen- annex spelregelfetisjist tegenover zich had zitten, dan was hij wellicht een snippertje nauwkeuriger te werk gegaan. Rob maakte namelijk stampij. Zijn hoofdpunt van kritiek was dat het helemaal geen remise was, omdat wit

en zwart niet drie keer dezelfde zet hadden gedaan. Zijn tegenstander, in verwarring gebracht door de overtuiging waarmee Rob zijn woorden kracht bij zette, schoot mij als teamleider aan om te vragen of Rob gelijk had. Ging het nou om drie keer dezelfde ZET of, zoals hij meende zeker te weten, drie keer dezelfde STELLING. Natuurlijk ging het om de vraag of hij drie keer dezelfde stelling op het bord hand kunnen krijgen. Dat wist ik zeker en meldde aan Rob dat zijn tegenstander gelijk had en dat hij remise moest geven. Rob zette zijn hakken in het zand. Hij wilde de reglementen zien. Gelukkig was Michiel de Kruyf ook aanwezig, zij het dat hij ook zat te spelen voor de externe. Hij had de reglementen wel bij zich en liet Rob de passage lezen waarin staat dat het gaat om de vraag of iemand drie keer dezelfde stelling op het bord kan brengen.

Zien is niet altijd geloven.

Bij verdere reconstructie van het remise aanbod kwam wel de onreglementaire manier daarvan aan het licht. Rob's tegenstander had een zet (de zet) gedaan en iets gemompeld dat het remise was. Hij had remise moeten claimen, de klok stilzetten... nou ja , vraag maar aan Jan van de Westelaken als u wilt weten hoe het precies moet. De uitslag was uiteindelijk remise. Aan bord twee deed Wim van den Broek een keurig correct remisevoorstel: zet doen, remise aanbieden, klok indrukken. Het werd keurig geaccepteerd. Harrie Berkers was inmiddels al geruime tijd klaar. Hij won na een zet of acht (zie elders in dit blad?). Nisse Klaaysen bleek de onverzettelijkste in een tactisch gevecht, en invaller Sjoerd Sytema had geen moeite met een oude bekende. De winst was dus binnen en ik zelf had een gewonnen stelling. De twee biertjes, de doorstane emoties van de ophef rond Rob deden mijn cognitieve infrastructuur echter op zijn grondvesten wankelen, en ten slotte crashen. Het leidde tot de raarste zet uit mijn schaakloopbaan. Laat ik hem maar publiceren, opdat de drempel tot publicatie voorgoed op nul ligge.

J. Giskes – B.J. Boer

Stand na 33. Db4

Effe het mat op de onderste rij er uithalen, dacht ik hier en speelde 33...Lb5??

Om vervolgens na 34. Dxb5 (chop!) weer wakker te worden.

Het gekke was dat mijn tegenstander geen spier vertrok na Lb5. Geen

Kasparoviaanse grimassen of meer van die ongein. Hij dacht zelfs lang na alvorens

te slaan. Wellicht had ik tot dan toe in de partij goed gespeeld en nam hij me nog steeds serieus.

Iemand als Petrosian zou na zo'n blunder z'n schouders ophalen en denken: er zat even een moertje los. Het enige wat ik wanhopig denk is: "was het maar een moertje!"

SMB 9 – UVS 5 (2-4)

Intussen zijn er extra mensen opgegeven voor de externe competitie en die beloven veel goeds voor de toekomst. Rob Jansen won overtuigend en Dominique van Hoof remiseerde. De rest van het team vatte weer moed. Harrie maakte remise, Nisse en Bert-Jan wonnen en Rob verloor.

→ Bert-Jan Boer

Miniatuurtje

U ziet niet vaak een miniatuurtje in deze rubriek van spelers op het hoogste niveau. Toch worden de meeste miniatuurtjes juist in de A-groep gespeeld. Ze vinden zelfs in paartjes plaats (doorgeefschak met zijn tweeën is natuurlijk erg saai). Toch wil het wel eens gebeuren dat er een andere score dan remise te melden valt. Kijkt u mee naar de onderstaande partij tussen Wouter Knoop (wit) en Dennis Arts (zwart).

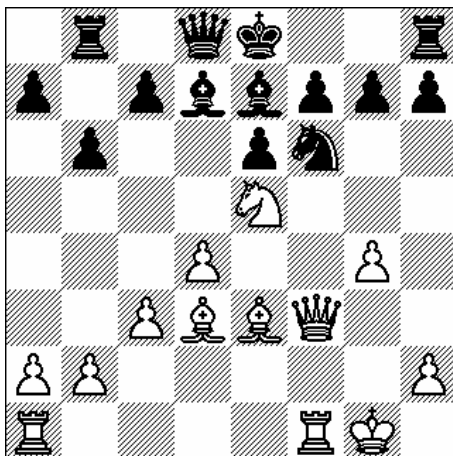
1. d4 Pf6 2. Pc3 d5 3. e4 Pxe4?

Als je wilt slaan dan toch wel met de pion

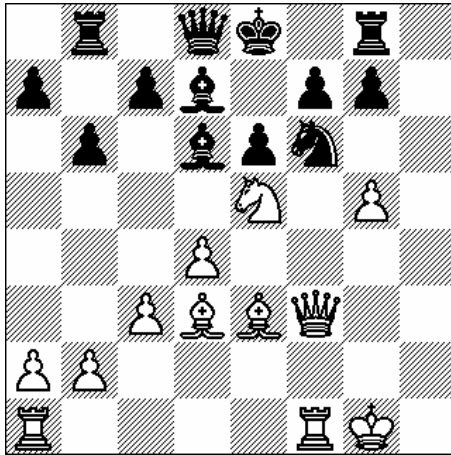
4. Pxe4 dxe4 5. c3 e6 6. Le3 Le7 7. f3 exf3

Zwart wil ten koste van alles (zoals blijkt in de partij) zijn extra pion behouden.

8. Pxf3 Pd7 9. Ld3 Pf6 10. 0-0 b6 11. Pe5 Ld7 12. Df3 Tb8 13. g4 1-0

1-0? Dit is juist een stelling die de verdedigingskunstenaar in mij wakker maakt. De eerste zetten zijn logisch. 13. ... h6 14. h4 Ld6 Hier dreigt zwart ooit op e5 te slaan als de looper op d7 weg is. Ld3 blijft dan hangen. 15 g5 hxg5 16. hxg5 Tg8! (zie volgende diagram) Ook een Fritz-zet als La4 valt te overwegen.

Na 17. gxf6 gxf6 blijft er niets anders over dan eeuwig schaak. Wit kan deze zet natuurlijk zolang uitstellen als hij wil (bv 17. Pc4 Le7), maar de witte koning blijft in ieder geval op de tocht staan (en zwart krijgt een extra pion). Leuk om uit te spelen.

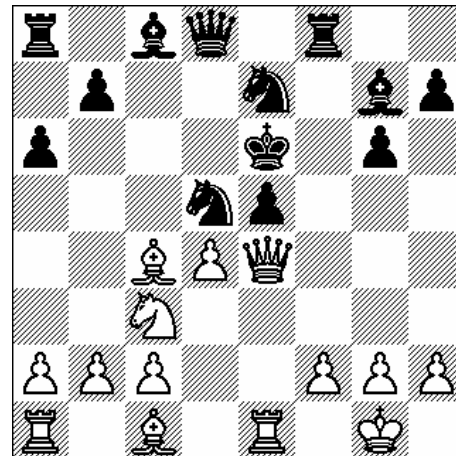
SB

Een lang uitgevallen miniatuurtje?

De tweede partij die ik tegen Rob Schoppema speelde, was volgens zijn zeggen "nog net geen miniatuurtje". Wel door mij verloren, dus hoe het dan heet? Nu zei ik aan het eind van die in 25 zetten gewonnen partij: "nog net geen miniatuurtje". Waarop Rob monter antwoordde dat het er wel een was. Ik geef hem hierbij:

Wit: Harmjan Roeles, Zwart: Rob Schoppema

1.e4, e5 2.Pf3, Pc6 3.Lc4, Pf6. Ha leuk. **4.Pg5, d5. 5.exd5, Pa5.** Jammer dat-ie d5 niet neemt met het paard, hij zei erbij dat er iets mee was. **6.Lb5+, c6. 7.dxc6, Pxc6.** Hoera! Het hart klopte mij wild in de keel. "Opletten Roeles", riep ik uit. **8.Lc4** (lekker terug), **Pd5. 9.Pxf7, Kxf7.** Ik wist dat dit niet echt goed van me was, zag een spook verschijnen na het sterkere d4. **10.Df3+, Ke6.** Niet goed misschien, maar wel heel erg leuk. **11.Pc3, Pe7.** Waarom niet Pb4? **12.0-0, g6. 13.Tel, Lg7 14.d4, Tf8.** Ik denk nu dat ik gewonnen sta, een vreselijk gevoel. Iemand loopt langs en knikt me bemoedigend toe. **15.De4, a6.**

Dit lijkt me te traag verdedigend, je moet iets tegen Lg5 doen, Rob. **16.Lg5, Lf6. 17.Lxf6, Txf6. 18.dxe5+, Kf7.** De rest is techniek, zeggen ze dan. Die heb ik eigenlijk niet, dat jullie het weten. **19.Ld5+, Pd5 20. Pd5, Te6. 21.dxc7+, dxc7 22.Pc7, Tel+ 23.Tel, Tal. 24.d5, b5.** Nogmaals het hoera-gevoel, nu bijna zonder angst; als iets zeker is, dan is het de overwinning. **25.d6, Ld7.** Dan nog even dit: **1-0.** Door deze partij overmoedig geworden begon ik in de volgende partij lekker te

offeren. Ik bleef de hele partij tegen de heer Jaspers denken dat ik gewonnen stond. Een rotgevoel, dat zei ik al. Mijn vrees bleek dit keer weer gewoon gegrond. Die partij zal ik u besparen...

→ **HarmJan Roeles**

Toekomstig clubkampioen

Na mijn promotie naar de A-groep (zie vorige clubblad) was ik vastbesloten goed te gaan presteren en ik heb er ook wel wat voor gedaan. Ik heb nu 4 partijen gespeeld en verraste meestal mijn tegenstander met een opening die hij niet verwacht had, wat me in de meeste partijen wel wat bedenk-tijd opleverde. Nadeel van deze strategie bleek dat ikzelf ook in stellingen terecht kwam die ik nog nooit gespeeld had (voordeel hiervan is dat je bij goed spel en bekijken van je partij hier weer beter van wordt) en dit leverde toch niet het gewenste resultaat op.

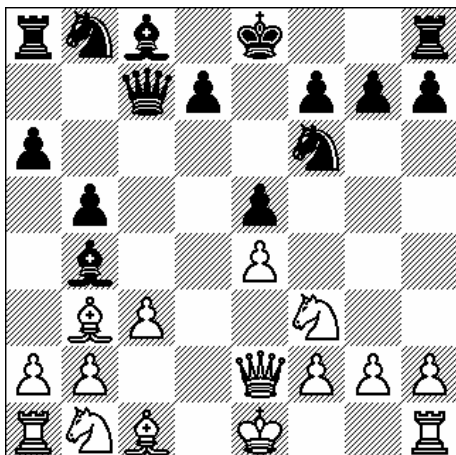
Ik verdenk mijn tegenstanders er ook van het vorige clubblad gelezen te hebben, waarin ik aankondigde me tegen iedereen voor te bereiden. Wat ik tegen drie spelers ook gedaan heb, maar aangezien ik een baan heb, kon

ik het me niet veroorloven me voor te bereiden tegen Maarten. Ik begon op de eerste turnusavond met zwart tegen R v.d. Plassche. Zie en huiver.

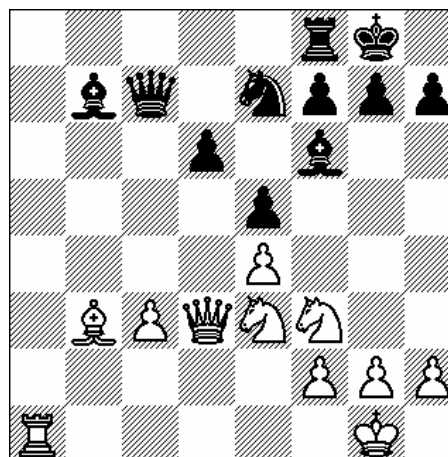
R vd Plassche – B vd Berg

1. e4 c5 2. Nf3 a6 speciaal voorbereid voor Ruud **3. d4 ?!** niet de beste voortzetting, c4 is de beste en c3 met overgang naar het bekende complex kan ook nooit slecht zijn **3. ... cxd4 4. Nxd4 e5 5. Nf3** - een gunstige variant van de Sveshnikov heb ik al bereikt - **Nf6 6. Bc4** - wit kan niet op e5 slaan, want dan verliest hij na Da5+ zijn paard - **Qc7** hier kende ik het niet meer, maar met tempowinst ontwikkelen lijkt me altijd goed - **7. Qe2 ?!** - beetje vreemde zet vond ik tijdens de partij - **b5** en nog meer ruimte voor zwart - **8. Bb3 Bb4+** - een goede zet,

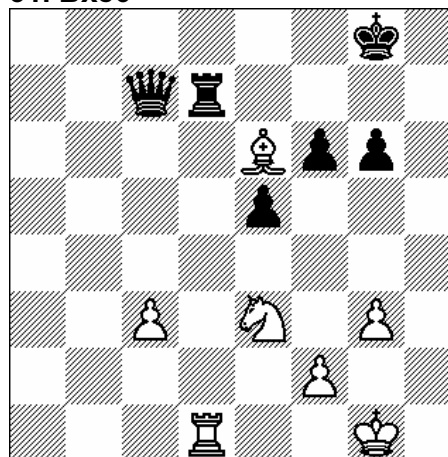
wit wil in de Sveshnikov altijd een stuk op d5 zetten; als hij nu Pd2 speelt, kan hij zijn loper niet ontwikkelen en na Ld2 ruil ik lopers en moet je wel met je b1-paard terug slaan, waarna zwart sneller tot d5 komt dan wit het onder controle krijgt - **9. c3**

Bb7 ! - tot hier bleek het nog theorie, Lb7 is echter nog nooit gespeeld, veelal volgde 9. ... Le7, waarom is me nog steeds een raadsel - **10. Bg5 Be7 ?!** - de cruciale variant is natuurlijk 10. ... Pxe4, 11. Pbd2! (11. cxPb4 PxLg5 12. PxPg5 Dc1+ 13. Dd1 DxPg5 en zwart staat erg goed) 11. ... PxPd2 helaas enige 12. LxPd2 Ld6 13. Pg5 f6, waarna wit toch enige compensatie heeft na Pf dan wel Ph3 - **11. Nbd2** - nu heeft wit wat problemen opgelost - **Nc6 12. a4 ! O-O 13. axb5 axb5 14. O-O Rxa1 15. Rxa1 b4** - zwart houdt die pionnen er liever op aan die kant, maar als je moet kiezen tussen weggeven of ruilen is het niet zo moeilijk - **16. Nc4 bxc3 17. bxc3** - de witte structuur lijkt me toch wat minder dan de zwart - **d6 18. Bxf6** - dit lijkt me overdreven, waarom zou je je mooie loperpaar weggeven? Ruud droomde waarschijnlijk van de velden d5 en f5 voor zijn paarden, maar dit blijkt een illussie - **Bxf6 19. Ne3 Ne7 20. Qd3**

h5! - voorkomt Pg4 en scheidt gelijk wat dreiging - **21. Nc4 ?!** - Ruud miste hier het zwarte antwoord **d5 22. exd5 Bxd5 23. Nfd2 Rd8 24. Ne4 !** - redt het helaas allemaal nog net voor wit - **Ng6** - veld f4 lonkt voor het paard, dus wit moet een concessie doen - **25. g3 h4 ?!** - lekker frivool gespeeld, maar Le7 lijkt toch iets beter, het blijft een loperpaard en h4 kan voorlopig nog wel - **26. Nxf6+ gxf6** - het lijkt wat uit de hand gelopen, maar zwart heeft denk ik nog steeds een klein plusje - **27. Rd1 hxg3 28. hxg3 Rd7 29. Ne3 Be6 30. Qxg6+ ??** - altijd leuk een dameoffer, maar niet altijd goed - **fxg6 31. Bxe6+**

Kf8 ?? - als de zwartspeler hier 31. ... Tf7 speelt, kunnen de stukken spoedig in de doos; nu kunnen ze ook spoedig in de doos, echter met een punt minder op zak voor de goeien - **32. Rxd7**

Qxc3 33. Rf7+ Ke8 34. Ng4 Qe1+ 35. Kh2 Kd8 36. Rd7+ Ke8 37. Nxf6+ Kf8 38. Rf7# en mat.
1-0

Een erg goede en leuke partij van beide kanten, waar ik veel van geleerd heb, alleen had ik hem wel mogen winnen, of in ieder geval niet mogen verliezen. Niet getreurd, de volgende wedstrijd mocht ik tegen Maarten met wit.

B vd Berg – M v. Rooij

1. e4 e6 2. Nf3 d5 3. e5 c5 4. b4 ?! - een leuk maar tikje dubieus gambiet - **cx b4 5. d4 Nc6 6. a3 Bd7 7. axb4 Bxb4+ 8. c3 Bf8 !** - schijnt het beste veld te zijn - **9. Bd3 g6 ?!** - Pge7 en Pf6 of Pg6 is beter - **10. Ba3 !** - ik ruil nu lopers en de zwarte velden zijn toch niet top - **Bxa3 11. Nxa3 a6 12. Qd2 ?? Na5 13. Qc2** - zet nooit te vaak met je dame in de opening, zo zie je maar, je zet hem 1 keer slecht neer en hij moet weer weg - **Rc8 14. h4 h6 15. Nb1 Ne7 16. Nh2 !** - wit speelt op de witte velden, zwart geeft nu snel zijn pion terug, wat niet nodig is lijkt me - **Bb5 17. Bxb5+ axb5 18. Qb2 Nc4** en Maarten bood remise aan, wat ik maar aannam: $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

Niet getreurd ik was van de nul af en nog enkele mooie zeges konden volgen; de eerste tegen Erik, tegen wie ik me weer redelijk had voorbereid.

E. vd Plassche – B. vd Berg

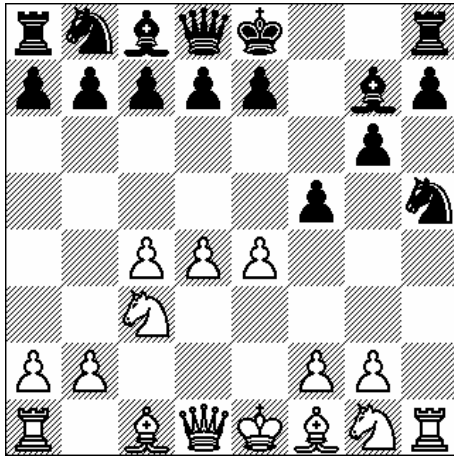
1. d4 Nf6 2. Nf3 ?! - na 5 minuten nadenken gespeeld - **b5** - ik was natuurlijk uit mijn voorbereiding gehaald en om nu met d6 of c5 toch in het Konings-Indisch dan wel de Benoni te komen leek me niks, dus ik dacht Pools! - **3. Bg5 Bb7 4. Bxf6 exf6** - gxf6 is waarschijnlijk beter, maar je moet wat proberen - **5. Nbd2 g6 6. e3**

a6 7. Bd3 Bg7 8. c3 d6 - hier of op een van de volgende zetten moet zwart kort rokeren en is er niet zoveel aan de hand **9. O-O Nd7 10. a4 c6 11. Qb3 Nb6??** - Dit blijkt tactisch een misser te zijn - **12. axb5 axb5 13. c4 bxc4 14. Nxc4 !** - niet te hebberig met DxLb7, zwart krijgt dan namelijk wel wat tegenkansjes - **Nxc4 15. Bxc4 Qc7 16. Rxa8+ Bxa8 17. Bxf7+!** - Hier dacht ik na, maar ik zag niet hoe wit compensatie had voor zijn stuk - **Qxf7 18. Qb8+ Ke7 19. Qa7+ !!** - ja zo makkelijk was het gemist, ik kies hier voor de mooiste nul, Kf8 is met goed fatsoen ook niet speelbaar meer - **Ke6 20.d5+ cxd5 21. Nd4+** damewinst **1-0**

Niks dan lof voor Erik, die een goede degelijke pot speelde en al mijn vage trucs eruit haalde danwel mij overtructe (is dit Nederlands?). Een $\frac{1}{2}$ uit 3, misschien moet ik mijn ambities bijstellen en zorgen dat ik niet degradeer, dacht ik hier. De volgende ronde had ik wit tegen Anton; ik had me weer redelijk voorbereid.

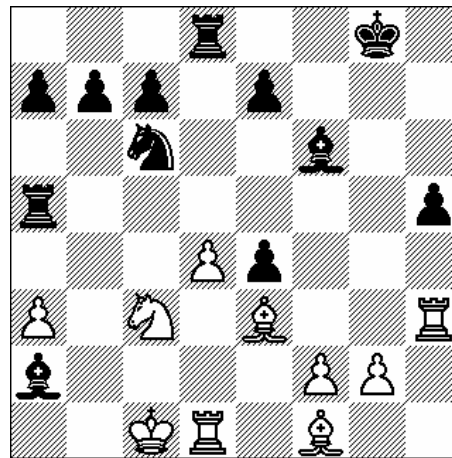
B vd Berg – A v. Rijn

1. d4 - ik speel altijd e4! - **f5** - Anton vreesde mijn voorbereiding en besloot na 30 seconden Hollands te spelen - **2. c4** - ok, weer out of book; ik dacht hier een kwartier na over een variant die je tegen het Holland kon spelen en ineens bedacht ik er een die ik ooit gezien had - **Nf6 3. Nc3 g6 4. h4!** - het witte plan is duidelijk - **Bg7** - zwart is niet bang - **5. h5** - dan maar een pion er tegen aan - **Nxh5 6. e4!** - wit ontwikkelt met tempo -

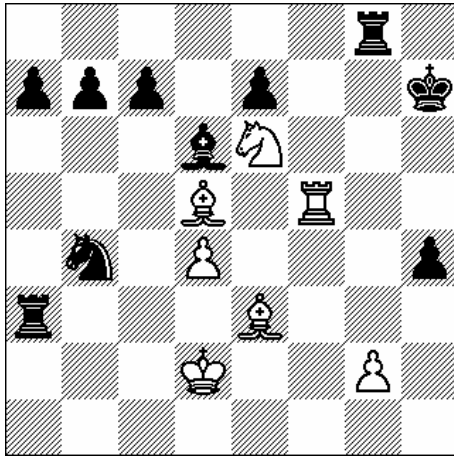

Nf6 ?! - fxe4 is hoofdvariant waarna wit met PxTh5 gxTh5 Dxh5+ Kf8 Lh6 ! verdergaat met winnen in de aanval (hoopt ie), erg interessant allemaal zeker voor de Hollands-spelers onder u de moeite waard om grondig te bekijken - **7. e5 Ne4 ?!** - voelt raar - **8. Nxe4 fxe4 9. Qg4 !** - dit is het witte plan aantasten - **d5** enige **10. e6??** - een slechte zet, deze pion wordt zwak; bekend is nog **10. Dg3** waarna wit ongeveer hetzelfde plan kiest als ik in de partij, met als verschil dat zijn damevleugel niet is ingestort en hij geen pion verlies op e6 (details) - **O-O !** - zwart heeft geen keus - **11. Qh4 h5 12. Qg5 Bxe6 13. Qxg6 Bf7 14. Qg3 Qd6** - het goede verdedigingsplan waarna wit gewoon erg slecht staat - **15. Bf4 Qb4+ 16. Qc3 Nc6 17. O-O-O** - in ieder geval een leuke zet om te doen - **dx4 18. Qg3** - wit heeft geen keus - **c3 19. Qxc3 Bxa2 20. Be3 Qa4 21. Qa3** - zwart dreigde Lb3 en kwaliteitswinst of snel mat - **Qxa3** - nu wil zwart uiteraard wel dames ruilen - **22. bxa3 Rf5 23. Rh4 ?!** - ik ben er nog niet uit of dit goed of slecht is voor wit, mijn toren moet op de volgende zet weg, maar de zwarte toren staat ook wat vreemd op f5, dus kansjes - **Bf6 24. Rh3** - het goede veld, dekt namelijk a3 indirect en dit kan handig zijn - **Rd8 25. Ne2 Ra5 26. Bd2 Rf5 27. Be3 Ra5 28. Bd2 Rf5 29. Be3 Ra5** - Anton heeft 5

minuten op de klok en ik 30, hij besluit niet te gokken en voor het halfje te gaan - **30. Nc3 ?!**

- uiteraard kan wit hier niet op winst spelen en mag hij blij zijn met een halfje, maar op de een of andere manier heb ik nog iets jeugdigs in me - **Be6 31. Rg3+ Bg4 ?!** **32. Nxe4 ?** - als wit hier Le2 speelt, wint hij zijn pion terug en is de stelling vrij onduidelijk; **32. ... Lh4** faalt namelijk op **LxLg4 LxTg3 Le6+** en na **Pxg3** heb ik 2 stukken voor de toren - **Bh4 33. Bc4+** - ik taxeerde het kwaliteitsoffer overigens best wel als kansrijk - **Kg7 34. f3 Bxg3 35. fxc4 h4 ?!** - onnauwkeurig, zwart speelt nu even met een looper minder; **Ld6** is iets nauwkeuriger, omdat op **gxh5 Txh5** volgt - **36. Ng5 ?!** - een echte schwindlezet - **Rd6 37. Ne4 Rg6 !** - nu speelt Anton ineens wel op winst, overigens geheel terecht - **38. Nc5 Rxa3 39. Kd2 Rxc4 40. Ne6+ Kh8 ?!** - ziet er op zijn minst vreemd uit, dit veld - **41. Rf1 Bd6 42. Bd5 Nb4 ?** - als zwart hier **Txg2 LxTg2 Ta2 Kd1 TxLg2** speelt, kunnen de stukken wel in de doos - **43. Rf8+ Rg8 44. Rf5 !** - zwart kan niet op d5 slaan want **Th5+** is mat - **Kh7 45. Be4 ??**

- wit kan hier een goede truck proberen
 45. Th5+ Kg6 46. Th6+ Kf5 (Kf7! Ja
 vind dit maar met een paar seconden
 op de klok als enige zet, wit heeft nu
 nog wat lastige schaakjes maar staat
 objectief verloren) 47. Pg7+ en
 verwerp Kf5 maar vanwege deze zet
 met zo weinig tijd op de klok 47. ...
 TxPg7 48. Le6+ Ke4 49. Txh4# -

Rxg2+ ! - zwart grijpt zijn tweede kans
 en staat knal gewonnen - **46. Bxg2**
Ra2+ 47. Kd1 Rxg2 48. Rh5+ Kg8 49.
Rxh4 a5 50. Rh5 a4 51. Rf5 a3 52.
Rf8+ Kh7 53. Rf7+ Kg6 54. Rg7+ Kf5
55. Rxg2 a2 56. Rg5+ Ke4 57. Ra5
Kxe3 58. Nc5 Kxd4 59. Nxb7 c5 en
 hier bood Anton remise aan, iets wat ik
 moeilijk kon weigeren! ½ - ½

Zo sta ik dus op 1 uit 4 en met een
 zwartpot tegen Jan S. en een witpot
 tegen Ching Cheung is handhaving
 nog lang niet duidelijk voor mij. Oh ja,
 het kampioen-schap kan ik dit jaar ook
 wel vergeten. Ach, volgend jaar weer
 eens kans, we maken in ieder geval
 een hoop lol bij UVS en dat is toch veel
 meer waard!

→ **Bram vd Berg**

Naschrift redactie: Fritz is een populaire jongen met veel vrienden, ook bij UVS,
 getuige de stukaanduidingen in sommige analyses die bij de redactie binnenkomen.
 De redactie is niet genegen elke N in een P en elke B in een L te veranderen, dus als
 de lezer zich aan die Engelse notatie stoort, kan hij het best zelf de schrijver daarop
 aanspreken. Of vriendjes worden met Fritz, natuurlijk.

De 'elitaire' A-groep...

Nou woon ik al drie jaar in Nijmegen. Maar ik schaakte nog steeds in Zevenaar. Maar
 trouw elke dinsdagavond op en neer gaan ging op den duur toch wel erg vervelend
 worden. Dus besloot ik maar eens lid te worden van een club in Nijmegen. SMB of
 UVS. Nou heb ik aan beide slechte en goede herinneringen. En was de keuze
 derhalve moeilijk. Uiteindelijk is het dus UVS geworden. En ik ben zeer tevreden over
 mijn keuze! De club is gezellig (met name het o zo leuke 'naschaken') en de mensen
 vind ik allemaal erg aardig! (totdat ik tegenover ze kom te zitten) Bovendien zie ik
 een hoop bekenden.

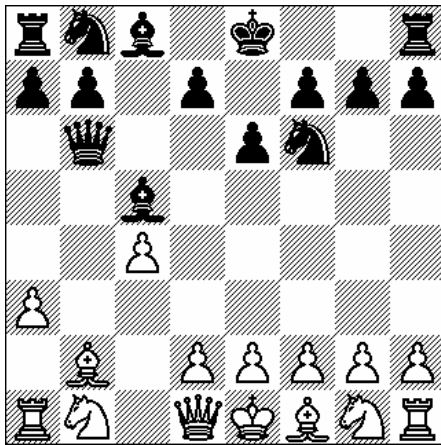
Tot mijn grote verbazing mag je als nieuw lid niet in de A beginnen. Dit is eigenlijk
 een belachelijke zaak. Want de 'elitaire' A is echt niet zoveel beter dan de top van de
 B-groep! Ik begrijp dat hier dus ook nooit een uitzondering op gemaakt wordt, want
 anders had ik wel in de A-groep mogen beginnen.

Maar goed, niet zeiken, gewoon spelen is de oplossing!

Dus daar zat ik op een maandagavond mijn eerste pot te spelen in de interne van
 UVS. Begon met zwart tegen Schut en na een zetwisseling stond ik ongeveer na
 6 zetten alweer zeer verdacht... Ik zie de 'elitaire' A-tjes nog lachend bij mijn bord

staan. Nadat mijn tegenstander meerdere malen de beste voortzetting had gemist, kreeg ik in het eindspel het betere van het spel. Na 3½ uur knokken was mijn eerste punt binnen! De tweede pot had ik wit tegen De Jong en speelde in een siciliaantje een verdacht pionoffer. Na stevig keepwerk (weer veel lachende A-tjes) had ik uiteindelijk de kans om het zwarte bolwerk op te blazen... En had ik zowaar 2 uit 2. Wie had dat nu verwacht? Ik, natuurlijk! De derde ronde had ik weer wit. Ditmaal tegen Wüstefeld. Na een interessante opening bleken alle zwarte stukken passief te staan en restte mij niets anders dan vakkundig de zwarte monarch af te straffen voor diens wanbeleid... 3 uit 3! Het moet niet gekker worden... De o zo machtig mooie 'elitaire' A-groep komt in zicht! Maar enkele klippen moesten nog omzeild worden. De vierde ronde werd gespeeld op mijn verjaardag, 30 december. Tegen Hofman. Het was een gezellige bedoening daar op die avond. Oliebollen meegebracht door Frans. Nou lust ik die dus niet, maar dat betekent dat de rest er meer heeft... En mijn tegenstander had duidelijk ook zijn hoofd al bij alle lekkernijen en feesten die de decembermaand ons jaar na jaar brengt. 0-1 in ZES zetten. Zelden een leuker verjaardagscadeau gehad. Speelt u na:

1.b4, Pf6 2.Lb2, e6 3.a3, c5 4.bxc5, Lxc5 5.c4, Db6!

6.d4, Dxb2 (0-1).

De man speelt al jaren 1.b4 maar zal deze pot waarschijnlijk nog heel lang onthouden... Net zoals ik zelf trouwens. Had ik zomaar 4 uit 4! Het ging dus soepeltjes. De vijfde ronde speelde ik tegen Fens. Kees Fens (shaken, not stirred). De man hield van drinken want hij bleef maar aanbieden. Dus ik netjes elke keer afslaan, want ik drink nooit tijdens een pot schaken. Hoogstens een kopje thee... Na een Panov stond ik zowaar tegen een mindere stelling aan te kijken! Dus moest er weer gewerkt worden! Ik in de denktank... en ineens: "Iets drinken, Dennis?" Heel attent natuurlijk, maar niet als je in een oerwoud van varianten de weg naar 'equal' aan het zoeken bent. Dus ik raakte de weg kwijt maar zei toch nog vriendelijk: "Nee, maar bedankt." Om vervolgens weer naar mijn ruïne te staren. Uiteindelijk liep ik tegen een soepel nulletje op! Ik verloor van deze meneer Fens! Kees voor intimi, naar het schijnt! En eindelijk hadden de A-tjes iets om over te lachen... Ronde zes was derhalve beslissend want ik was niet de enige die nog kansen had om te promoveren naar de 'elitairen'. Maar in deze beslissende ronde wachtte mij een zware pot! Met wit tegen Bisschops. (In the black corner the reigning champion.....)

Nou heeft Bisschops een klote-turnus, want hij scoort voor geen meter en moest van mij winnen om nog te kunnen promoveren! Maar ik speelde uitgerekend tegen Bisschops mijn zwakste partij. Of komt dit omdat Bisschops de sterkste tegenstander was? Zwart heeft de hele partij beter gestaan. Maar aan remise had Bisschops niets. Uiteindelijk haalde ik in het eindspel mijn halfje waar ik hard voor heb gewerkt. Op dat moment was mijn concurrent al onderuit gegaan en was ik dus gepromoveerd. Wel grappig dat ik nou juist mijn beslissende halfje haal in een 'loper'-eindspel tegen 'Bisschops'!

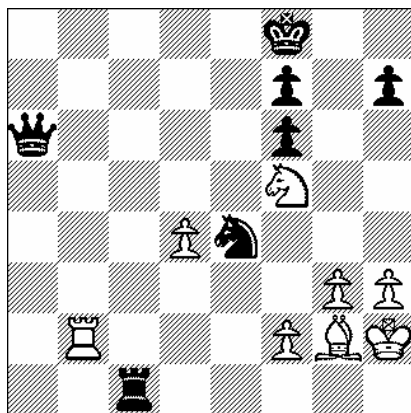
Met 4,5 uit 6 promoveer ik dus naar de A-tjes. Nou weet ik dat ik niet op een warm onthaal hoeft te hopen. De 'elite' duldt immers geen mindere goden, dus zal ik mij moeten bewijzen!!!

→ Dennis Arts

Had Kasparov remise kunnen houden?

Enige tijd geleden speelden Kasparov en Karpov in New York een match van 4 partijen rapid. Karpov won met 2½-1½. Willy Hendriks deed er in de Gelderlander verslag van. De krant vermeldt niet, dat Kasparov zijn tweede partij misschien niet had hoeven te verliezen. Ik stel de geachte lezer de vraag: kan Kasparov in onderstaande stelling nog remise houden?

stelling 1

Wit: Kasparov Zwart: Karpov

Kasparov had zijn stelling verprutst. Volgens Willy Hendriks was de situatie voor Kasparov zo ongeveer hopeloos. Nog een beetje kans om te vechten zou Kasparov vanuit stelling 1 hebben na 45. Lxe4 Tc8 46. g4! (maar Kasparov speelde 46.d5 ? en ging verloren.)

Volgens mij zou ook 46. g4 wit niet geholpen hebben. De samenwerking tussen de zwarte Dame

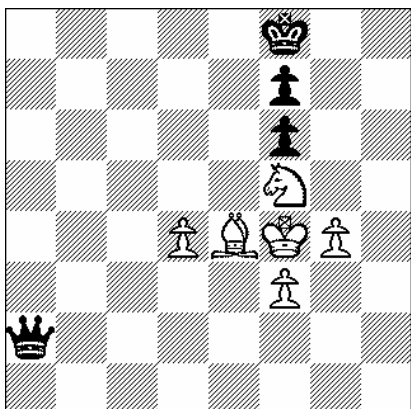
en Toren zou op den duur te machtig worden. Maar waarom zou Wit niet vanuit stelling 1 de zet Lxe4 uitstellen?

Mijn voorstel:

Als wit vanuit stelling 1 nog even wacht met Le4x maar eerst 45.Tb8+ !! , Tc8 46.Tc8x, Dc8x speelt, dan kan de Dame

alléén (zonder de Toren) niet veel uitrichten tegen de vesting van stelling 2, die daarna op natuurlijke wijze kan ontstaan. Alle witte stukken dekken elkaar en de Koning kan daar luchtig tussendoor blijven lopen zonder dat er gevaar voor mat is.

Wit heeft dan wellicht remise en kan dan nog proberen met de d-pion op te rukken. Het is meer dan verliezen in ieder geval.

De vraag aan de geachte lezer is :
Is stelling 2 remise ? Ik heb geen tijd voor uitgebreide analyses, maar het is volgens mij een interessante puzzel.

stelling 2

Is deze stelling remise??

Klaus Wüstefeld

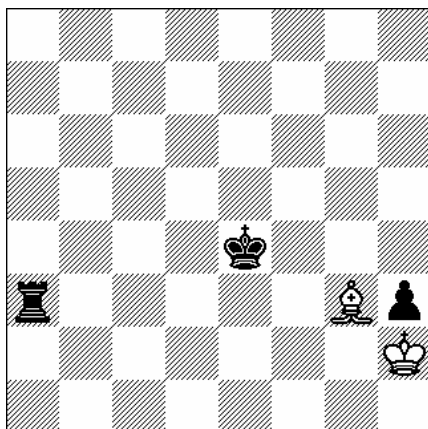
Is dat een zet? Ergernissen in Grandiaans perspectief

De ergernissen top-10 is briljant. Natuurlijk is het niet zo dat Marcel zich werkelijk ergert aan al die futilliteiten die hij opsomt in zijn top tien. Hij speelt een spel. Op deze manier strooit Marcel zijn toekomstige tegenstanders zand in de ogen. Hij beweert dat hij een aantal zwakheden heeft, maar eigenlijk interesseert het hem helemaal niet of er haartjes op het bord liggen. Sterker nog: waarschijnlijk strooit hij die haartjes er zelf op!

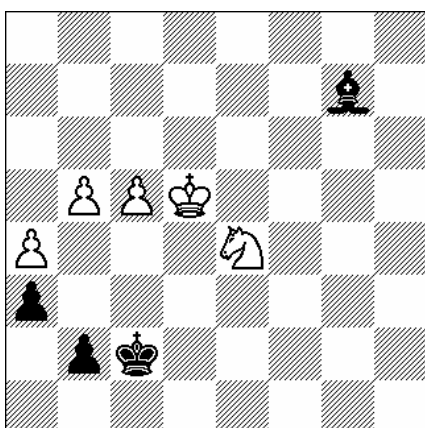
En wat is het gevolg? De tegenstanders van Marcel verliezen altijd. Zo zijn er de integere schakers die er niet van houden om hun tegenstander te ergeren. Deze spelers zijn eigenlijk voortdurend bezig om ergernissen bij Marcel te voorkomen. Die zitten dus wanhopig zwetend te worstelen met hun zorgvuldig vastgelijmde koekjesverpakkingen. Net als die prijsstickertjes van de Xenos! Ken je die? Verschrikkelijk! Koop nooit een cadeau bij de Xenos. Kost je uren om dat prijsstickertje eraf te krijgen. En als je ook nog zo stom bent om een paar leuke wijnglazen te kopen ben je helemaal de sigaar: dat kost je zo een weekend! Maar dit terzijde.

De integere tegenstander (IT) van Marcel doet dus zijn uiterste best om Marcel niet uit zijn concentratie te halen en haalt zichzelf daardoor bij herhaling uit zijn concentratie. Hij stelt zich vragen als: 'zal ik hem wat te drinken aanbieden, of stoort hem dat?' En: 'Heb ik mijn stukken wel netjes neergezet?' Gevolg: de IT verliest. Maar de val van Marcel is subtieler. Het gaat niet alleen om de IT'ers die de dupe zijn van zijn 'erger-top-tien', maar ook om de niet integere tegenstanders (de NIT'ers). Die NIT'ers denken namelijk dat ze een handboek in handen hebben gekregen waarmee zij Marcel kunnen verslaan. Gewoon het rijtje ergernissen aflopen en Marcel loopt huilend van het bord weg. Denken de NIT'ers. Maar niets is minder waar. Want het interesseert Marcel geen moer. Hij zit lekker relaxed achter het bord terwijl de NIT handenwrijvend bezig is de ergernissentoptien af te werken. Dus die

NIT is overal mee bezig, maar niet met schaken. Om hij zal een eenvoudige prooi zijn voor Marcel. Briljant dus. Ook briljant is zijn manier om te checken of de mensen die zijn stukje lezen wel goed zitten op te letten. Zo plaatst hij een diagramstelling bij zijn artikel waarin een stelling staat die straalgewonnen is voor zwart. Zwart wint altijd. Na Kf3 en Kg4 wordt de witte koning naar de onderste rij gejaagd. En zwart promoveert of zet mat. Maar wat is de briljante analyse van Marcel?

Hij beweert doodleuk dat dit remise is. 'Wit pendelt wat met de looper en zwart komt niet verder!' Nou ja! Dat moet zwart ook echt niet verder willen komen! Goed. Nou. Ehhh. O ja. Wat zijn dan mijn ergernissen. Nou vooral mensen die denken (en zeggen!) '1 Ph3: is dat een zet?' Daar kan ik me echt kapot aan ergeren. Als iemand Siciliaans tegen mij speelt zeg ik toch ook niet: 'Is dat een opening?' Terwijl ik toch zeker weet dat het geen opening is. Dat Siciliaans is de moeder aller vergissingen; dat weet toch iedereen? En waar ik helemaal een hekel aan heb zijn die gambieten. Nooit een pion weggeven tegen mij. Kan ik absoluut niet tegen. En stukken al helemaal niet. Dan ga ik me pas echt zitten ergeren. Sommige dingen hoor je gewoon niet te doen. Het liefst geef ik in zo'n geval gewoon een stuk terug. Maar ja. Dat hoort al helemaal niet. Even checken of jullie goed lezen. Wit staat een pion voor en wint deze stelling eenvoudig.

grande

TOTO; A way to win

De toto is nu weer bijna een jaar een vast onderdeel van de interne competitieavonden. Naast de spanning en sensatie op je eigen bord kun je door mee te spelen in de toto ook nog genieten van een tiental andere partijen. Als je partij is opgenomen in de totopartijen kun je de toto ook gebruiken om je tegenstander te misleiden. Je kunt jezelf bijvoorbeeld laten verliezen zodat je tegenstander je gaat onderschatten, slordig wordt, slechte zetten gaat doen en verliest. Maar je kunt ook kiezen voor een andere tactiek. Je vult op het totoformulier in dat je wint. Hierdoor raakt je tegenstander geheel van zijn apropos; wordt zenuwachtig, gaat fouten maken en verliest! Eigenlijk win je dus altijd als je meespeelt in de toto. Je wint het makkelijkst door je partij voor jou als verloren in te vullen en vervolgens ook te verliezen. Dan heb je er in ieder geval 1 goed in de toto. Voorwaarde is natuurlijk wel

dat jouw partij is opgenomen in de rij van 10 totopartijen. Als je wilt dat je partij wordt opgenomen kun je mij dat aan het begin van de avond laten weten.

Enkele wetenswaardigheden.

Het vaakst gewonnen: Peter Schut en Wouter Knoop hebben allebei al zes keer de toto gewonnen. Rob Bisschops heeft vijf keer gewonnen, maar had de pech dat hij elke keer zijn prijs met meerdere winnaars moest delen.

De meeste goed: Chi Sang Cheung en Francois Dreuning hebben allebei een keer 9 uit 10 gehaald. Zij zijn de twee gegadigden voor de Jackpot.

Grootste prijs: Deze is gehaald door Bram van de Berg hij won € 5,25 met 7 uit 10.

Laagste prijs: op 2 december speelden 11 mensen mee. De eerst prijs werd gehaald met 4 uit 10. Die score werd behaald door 5 mensen. Hierdoor was de eerste prijs slechts 77 cent. De winnaars hebben de volgende keer gratis meegespeeld en hebben 27 cent in de pot voor de klok gestort.

Ongedeeld winnaar met de minste goed: Wouter Knoop heeft een keer met 5 uit 10 als enige de prijs gewonnen.

■ Maarten van Rooij